

PEDAGOGICKÁ DOKUMENTÁCIA Z ANGLICKÉHO JAZYKA

ÚROVEŇ B2

Publikácia je spolufinancovaná zo zdrojov Európskeho spoločenstva v rámci riešenia projektu *Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách*.

Rozmnožovanie a šírenie tohto diela alebo časti akýmkoľvek spôsobom bez výslovného písomného súhlasu vydavateľa je porušením autorského zákona.

Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka

Úroveň B2

©Autori

prof. PaedDr. Zdenka Gadušová, CSc.

Mgr. Eva Benčíková

Magdaléna Ormisová

Mgr. Viera Vaššová

Autori častí *Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia:*

PaedDr. Katarína Bockaničová

Mgr. Dagmar Cagáňová, PhD.

PhDr. Denisa Ďuranová

Mgr. Jana Green

Mgr. Zuzana Mikolajová

Mgr. Jana Tyukosová

Recenzenti:

prof. PhDr. Eva Kollárová, PhD.

prof. PhDr. Eva Tandlichová, PhD.

Jazykové korektúry:

Linda Maria Steyne

Prvé vydanie, 2009

Vydal: Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, P.O. Box 26, 830 00 Bratislava

Vytlačil: Tlačiareň BRATIA SABOVCI, s.r.o., Zvolen

ISBN 978-80-89225-79-8

Obsah

Úvod	4
I KOMPETENCIE.....	5
II VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE	6
III KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE.....	6
1 Jazyková kompetencia.....	7
2 Sociolingvistická kompetencia	7
3 Pragmatická kompetencia.....	8
IV KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI.....	8
1 Počúvanie s porozumením.....	8
2 Čítanie s porozumením	9
3 Písomný prejav	9
4 Ústny prejav.....	10
Ústny prejav – dialóg.....	10
Ústny prejav – monológ	10
V KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE.....	10
VI SLOVNÁ ZÁSoba	41
Témy pre komunikačné úrovne	41
Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň B2.....	43
VII VYBRANÉ UČEBNÉ PLÁNY	71
Literatúra	76

Úvod

Cieľom predkladanej pedagogickej dokumentácie z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie (cieľový program) vychádza z modelu vyučovania cudzích jazykov v štátnom vzdelávacom programe.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

Dokument definuje jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

- „**Všeobecné kompetencie** sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.
- **Komunikačné jazykové kompetencie** sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.
- **Kontext** označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.
- **Jazykové činnosti** predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.
- **Stratégia** je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotlivec vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.
- **Úloha** je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotlivec pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.“ (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).

Dokument ďalej definuje jednotlivé komunikačné úrovne:

- **základná úroveň A** nazvaná **Používateľ základov jazyka**, ktorá sa ďalej delí na **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom)
a **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),
- **mierne pokročilá úroveň B** nazvaná **Samostatný používateľ**, ktorá sa ďalej delí na

úroveň B1 (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň)

a **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),

- **pokročilá úroveň C** nazvaná *Skúsený používateľ*, ktorá sa ďalej delí na

úroveň C1 (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte)

a **úroveň C2** (fáza celkového operačného využitia jazyka v akoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Za účelom vypracovať podrobnú pedagogickú dokumentáciu, ktorá by vytvorila ideálne podmienky pre dosiahnutie vyššie uvedených úrovni stanovených vo formálnom vzdelávaní na úrovni A1 až B2, bolo nevyhnutné v prvej fáze navrhnúť relevantný učebný plán a v druhej fáze vytvoriť koncepciu pre tvorbu cieľového programu ako prostriedku pre dosiahnutie stanovených úrovni. Keďže cieľová skupina žiakov sa vo formálnom vzdelávaní, a to najmä v ZŠ, odlišuje úrovňou kognitívnych spôsobilostí, ktorá sa neustále vyvíja, bolo nevyhnutné pre vytvorenie efektívneho učebného plánu presnejšie špecifikovať stanovené úrovne s prihliadnutím na psychohygienické možnosti žiaka. SERR podporuje jemné členenie úrovni podľa potrieb užívateľov a navrhuje niekoľko možností členenia.

Nová koncepcia pedagogickej dokumentácie z cudzích jazykov má za cieľ vytvoriť rámec pre dosiahnutie jednotlivých referenčných úrovni vo vybraných CJ tak, aby boli vytvorené efektívnejšie podmienky pre výučbu CJ v rámci skvalitnenia usporiadania obsahu. Obsah učiva pre všetky uvedené cudzie jazyky: AJ, NJ, FJ, RJ, ŠJ a TJ bol usporiadaný na základe nasledujúcich požiadaviek:

- definovať všeobecné, medzipredmetové a jazykové kompetencie v súlade so SERR,
- synteticky usporiadať všetky kompetencie (vrátane ich jednotlivých častí), nakoľko umožňujú učiteľovi rýchlu orientáciu v základných častiach, ktoré potrebuje na prípravu svojej hodiny, resp. sekvencie,
- presne zadať lexikálne témy a kvantitatívne vymedziť základné lexikálne jednotky v rámci jednotlivých referenčných úrovni.

I Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* sa pri používaní a učení sa jazyka rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj komunikačné jazykové kompetencie, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do rečových činností, v rámci ktorých vytvára a prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych i abstraktných oblastí. Pri tomto procese si učiaci sa aktivuje tie stratégie učenia sa, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Kompetencie pritom definujeme ako

súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učiaci sa osvojuje,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových činností.

Učiaci sa na úrovni B2 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uplatňovať rôzne stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka a efektívne si osvojovať jazykové poznatky a rečové zručnosti,
- chápať potrebu celoživotného vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- uplatňovať všeobecné vedomosti týkajúce sa geografických a kultúrnych reálií,
- uplatňovať získané vedomosti a zručnosti v každodennom živote,
- rozoznať normy správania sa a spoločenské konvencie krajín, v ktorých sa hovorí cudzím jazykom,
- kriticky pristupovať k výberu informácií,
- porovnávať reálie krajín cieľového jazyka s reáliami vlastnej krajiny,
- uplatňovať osvojené vedomosti a zručnosti v príprave na svoje budúce povolanie,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

III Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň B2 rozumie:

- hlavným myšlienkam zložitého textu na konkrétne aj abstraktné témy, vrátane odborných diskusií vo svojej špecializácii,
- komunikuje na takom stupni plynulosti a spontánnosti, ktorý mu umožňuje viesť bežnú konverzáciu s rodenými hovoriacimi bez toho, aby to pre ktoréhokoľvek účastníka rozhovoru predstavovalo zvýšené úsilie,
- dokáže vytvoriť jasne sformulovaný podrobný text na rozličné témy a vysvetliť svoje stanovisko k aktuálnym témam s uvedením výhod aj nevýhod rozličných možností.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni B2 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),
- slovtvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B2 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne komunikovať a reagovať v rôznych spoločenských situáciách,
- dodržiavať konvencie slušnosti (vyjadrenie záujmu o druhého výmena názorov a informácií, vyjadrenie obdivu, srdečnosti, pohostinnosti; vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia a vďaky; vyhýbanie sa opravovaniu, poučovaniu a priamym príkazom; vyhýbanie sa vyjadreniu asertívnej nadradenosti, neprimeranému sťažovaniu sa, neprimeranej nespokojnosti),
- používať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely v rôznych formách prejavu (formálneho, neformálneho, rodinného, intímneho).

Učiaci sa dokáže komunikovať zrozumiteľne, vie sa vyjadriť slušne vo formálnom a neformálnom štýle, vzhľadom na situáciu a partnera komunikácie. Vie sa aktívne zapojiť do diskusie, ktorá prebieha v prirodzenom tempe a v štandardnom jazyku. Dokáže nadviazať kontakt s každým, koho materinským jazykom je osvojovaný si cudzí jazyk.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B2 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby sa vedel vyjadriť:

- v súlade s požadovanou stratégiou (zámer, téma, následnosť, príčina, kohézia, koherencia, štýl, register, rétorika),
- a funkčne využíval jazykové prostriedky na získavanie informácií, vyjadrenie postojov (súhlas, nesúhlas), modality (povinnosť, schopnosť), vôle (túžby, zábery), emócií (radosť, uspokojenie, nevôľa, záujem, prekvapenie, rozčarovanie, strach), etických zásad (ospravedlnenie, ľútosť, poľutovanie, súhlas, nesúhlas, pozdravenie, žiadosť, odmietnutie),
- pri interakcii (výmena informácií) alebo transmisii (sprostredkovanie informácií).

IV Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa porozumie dlhším, náročnejším monologickým, dialogickým a kombinovaným ústnym prejavom informatívneho a umeleckého charakteru, a primerane náročným populárno-náučným textom, ktoré sú prednesené v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku.

Učiaci sa na úrovni B2 má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal porozumieť :

- prejav ako celok, tému a hlavnú myšlienku,
- špecifické informácie a dokáže zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich, ich názory a stanoviská,
- rečové prejavy informatívneho charakteru s konkrétnou i abstraktnou tematikou v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- prejavy informatívneho charakteru s tematikou každodenného života: oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady v primeranom tempe reči na príslušnej úrovni a v štandardnom jazyku,
- autentické dialógy, napr.: telefonický rozhovor, interview,
- prejavy naratívneho charakteru, napr.: zážitok, príbeh,
- podstatné informácie v obsahovo a jazykovo náročnejších prednáškach, referátoch a diskusiách, prednesených v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- podstatné informácie z rozhlasových a televíznych správ, dokumentárnych filmov s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči,
- rečové prejavy umeleckého charakteru, napr.: ukážky z filmu, rozhlasovej hry, a vedel odhadnúť postoje, názory a náladu hovoriacich.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa porozumie náročnejším textom informatívneho, faktografického, populárno-náučného charakteru, ktoré súvisia s aktuálnymi problémami a dokáže dedukovať, analyzovať, zovšeobecňovať stanoviská a názory autorov. Číta prózu podľa vlastného výberu.

Učiaci sa na úrovni B2 má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- získať informácie zo stredne náročných textov,
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
- chápať logickú štruktúru náročnejšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov,
- rozlišovať v texte zámer, postoj a pocity autora a ostatných zúčastnených, odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte,
- pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- rozumieť korešpondenčné texty formálneho a neformálneho charakteru,
- čítať a porozumieť rôzne texty informatívneho charakteru a primerane náročné populárno-náučné texty: pracovné návody a prospekty,
- rozumieť texty v masovokomunikačných prostriedkoch a články z tlače,
- porozumieť ukážky z literárnych textov, napr. z krátkej prózy, z románov a divadelných hier.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni B2 dokáže napísať rozsiahlejší súvislý prejav na rôzne témy s využitím osobnej skúsenosti. Dokáže vyjadriť a zdôvodniť svoj postoj a názor. Efektívne využije zložitejšie lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave.

Učiaci sa na úrovni B2 má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, situáciu, udalosť,
- napísať obsahovo a jazykovo náročnejší súkromný list,
- napísať obsahovo a jazykovo náročnejší úradný list: žiadosť, sťažnosť, správu, inzerát a odpoveď naň,
- napísať niektoré útvary administratívneho štýlu: objednávku, reklamáciu, program rokovania,

- napísať vlastný životopis,
- napísať obsahovo, jazykovo i štylisticky náročnejší slohový útvar (príbeh, rozprávanie),
- napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov,
- napísať rozsiahlejší, obsahovo a jazykovo náročnejší slohový útvar s využitím argumentácie a porovnávania.

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa dokáže jazykovo správne a primerane reagovať v rôznych situáciách. Spontánne sa zapoja do rozhovoru na témy z každodenného života a z oblasti svojho profesijného záujmu. Vie udržiavať plynulosť komunikácie. Dokáže sa aktívne zapojiť do diskusie na rôzne témy.

Učiaci sa na úrovni B2 má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- spontánne reagovať v rôznych komunikatívnych situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- viesť, prerušiť a nadviazať rozhovor a preformulovať svoju výpoveď,
- správne reagovať na partnerove repliky v prirodzených a simulovaných situáciách a v situačných dialógoch, prebrať iniciatívu počas rozhovoru (napr. zmeniť tému),
- interpretovať a odovzdávať informácie.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa dokáže predniesť rozsiahlejší súvislý ústny prejav na témy z každodenného života a z oblasti svojho profesijného záujmu. Dokáže vyjadriť vlastný názor a pri rôznych možnostiach riešenia problému, uviesť výhody a nevýhody rôznych alternatív.

Učiaci sa na úrovni B2 má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- vyjadrovať sa plynulo a správne k rôznym všeobecným témam s ohľadom na stupeň formálnosti prejavu,
- pripraviť a predniesť dlhší prejav na určitú tému aj s odborným zameraním, ak sa téma týka oblasti jeho osobného záujmu,
- opísať osoby, predmety, situácie, činnosti a udalosti,
- tvoriť príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy),
- interpretovať a stručne zhrnúť, napr. obsah filmu, knihy a vyjadriť svoj postoj k nim,
- opísať obrázky, mapy, grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor a postoj k nim.

V Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

V prvej časti pedagogickej dokumentácie boli pre všetky jazyky rovnako zadefinované jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní.

Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií. Jednotlivé časti pedagogickej dokumentácie sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext.

Napríklad **Spôsobilosti** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach, v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií. Časť **Aplikácia funkcie** je zoznamom vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické kompetencie. **Jazykové prostriedky** charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie. Časť **Jazykový register** má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť pedagogickej dokumentácie a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ovládanie **Jazykovej a interkultúrnej dimenzie** umožní žiakovi, aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/vých krajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami.

Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie interkultúrnej kompetencie zahŕňa:

- rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiacich sa“ a „učiteľov“ pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiadúce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy;
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebeckému a etnocentrizmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
- myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.

Chceli by sme zdôrazniť, že jednotlivé spôsobilosti na seba nenaväzujú, ale vytvárajú samostatný základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede. Časti **Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia** nie sú povinné, ale odporúčané. Učiteľ ich môže dopĺňať podľa potrieb efektívneho jazykového vzdelávania v triede.

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postáť sa si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať

11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybniť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodat' odvahy/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/nieкого Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť nieкого Predstaviť sa Reagovať na predstavenie nieкого Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Korešpondovať Začať list Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať

23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

Prehľad výskytu spôsobilostí na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky :

Spôsobilosti	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočuť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť svoj názor				
5. Vyjadriť svoju vôľu				
6. Vyjadriť svoju schopnosť				
7. Vnímať a prejavovať svoje city				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti				
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým				
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku				
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené				
25. Porozprávať niečo				

COMPETENCE 1 : « RELATING WITH OTHERS IN A COMMUNICATIVE SITUATION » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 1 : „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Relating with others in a communicative situation <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Gettomg someone's attention <i>Upútať pozornosť</i>	I don't think we have met before. Haven't I seen you in the library? You're a friend of Harry's, aren't you?	Predpričtomný čas jednoduchý Záporná otázka	Komunikačný kontext sa realizuje formou monológu, dialógu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: neformálna a formálna diskusia, žiadosť, reklamácia, urgencia, ponuka služieb, dotazník, štruktúrovaný životopis, komentár, rozšírená správa, spoločenská komunikácia, slávnostný prípitok, krátky prejav, esej, interview, systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov a pod.	Dodržiavať základné pravidlá spoločenského správania. Upozorniť na pravidlá komunikácie v obchodnom styku, vo firme/podniku.
	<i>Pozdraviť</i>				
	<i>Odpovedať na pozdrav</i>				
	<i>Podakovať a vyjadriť svoje uznanie</i>				
	<i>Rozlúčiť sa</i>				

COMPETENCE 2 : « LISTENING TO AND GIVING INFORMATION » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 2 : „Vypočuť si a podať informácie“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Listening to and giving information <i>Vypočuť si a podať informácie</i>	Asking for information and responding <i>Informovať sa</i>	I didn't know/I already knew/I wonder who wrote Dracula. I went out for a meal last night. Who with? What happens if I press this button? Who broke the window?		Komunikačný kontext: sa realizuje formou dialógu, monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: neformálna a formálna diskusia, interview, prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvínutou argumentáciou a vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov, novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov, referát, kritika, posudok a pod.	Poukázat na špecifika komunikácie v hlavných informačných denníkoch a ich zameranie (oficiálna tlač, špeciálne vydania, vydavateľia, vydavateľstvá, atď.).
	<i>Potvrdiť (trvať na niečom)</i>				
	Classifying information <i>Začleniť informáciu</i>	What annoys me is people who are always late. It seems they have already decided without consulting us.	Vyjadrenie dôrazu vztáznym zámenom na začiatku Predprítomný čas		
	<i>Odpovedať na žiadosť</i>				

COMPETENCE 4 : « EXPRESSING OPINION » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 4 : „Vyjadriť svoj názor“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Expressing opinion <i>Vyjadriť svoj názor</i>	Expressing an opinion <i>Vyjadriť svoj názor</i>	I think it's really great, don't you? Well, if you ask me, rap is horrible. And, to be honest, music is just boring. As I see it...; As far as I'm concerned...; Personally speaking...; He claimed that he was innocent of all the charges.	Krátka prívesná otázka. Prítomný čas jednoduchý. Nepriama reč, uvádzacie slovesá	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: neformálna a formálna diskusia, interview, systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov, oznámenie, reklamácia, žiadosť, prihláška, urgencia, oficiálna pozvánka, objednávka, upomienka, ponuka služieb, polemika, referát a pod.	Poukázať na základné pravidlá komunikácie pri vyjadrovaní svojho názoru, súhlasu alebo nesúhlasu vo formálnom - úradnom styku.
	Expressing agreement <i>Vyjadriť svoj súhlas</i>	Exactly! Me too. I agree to a certain extent. I couldn't agree more. I guess so/suppose so. Yes, and on top of that...; I'm willing to try. I'm inclined to agree. I'm prepared to compromise. But, don't you think that...; Fair enough, but on the other hand,...; Rubbish! That's not the point. No, I'm not sure. I wouldn't. You must be joking! What he said was nonsense!	Zvolanie Modálne slovesá Sloveso + <i>so</i>		
	Expressing disagreement <i>Vyjadriť svoj nesúhlas</i>	But, don't you think that...; Fair enough, but on the other hand,...; Rubbish! That's not the point. No, I'm not sure. I wouldn't. You must be joking! What he said was nonsense!	Zápor Zvolacie vety Hovorové výrazy Idiomatiké výrazy Nepočítateľné podstatné mená		
	Expressing conviction <i>Vyjadriť svoje presvedčenie</i>	Personally, I believe/feel...; I'm convinced that...; How can I persuade you to...	Zvolanie Modálne slovesá na Vyjadrenie určitosti Prítomný čas s väzbou <i>never...again</i> sloveso+neurčitok		
	Expressing defiance <i>Vyjadriť vzdor</i>	No way! Nonsense! You can't mean that. Under no circumstances will I do that! I'm never speaking to you again. I want to make a complaint. I'm not satisfied with...; Something must be done! That's the last straw! I protest.	prídavné meno+predložka Trpný rod + modálne sloveso <i>must</i> Idiomy		
	Expressing a degree of certainty <i>Vyjadriť stupeň istoty</i>	They couldn't have planned the robbery. For all I know, he might have come in when I was out. Maybe he's a friend from school. He is definitely a criminal. I reckon she did it.	Modálne slovesá: might, could, can, may, must, can't +neurčitok (prítomnosť/budúcnosť) -have+minulé prídavné (minulosť)		

COMPETENCE 7 : « EXPRESSING FEELINGS » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 7 : „Vnímať a vyjadrovať svoje city“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Expressing feelings <i>Vyjadriť a prejavovať svoje city</i>	Expressing satisfaction and happiness <i>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie</i>	Wow! How amazing! What a brilliant idea! Isn't it a lovely day? I am delighted/ecstatic/pleased. I felt great/moved/overjoyed I almost burst with pride. I get very nervous/irritated before an exam. It's getting me down. I'm awfully/terribly sorry to hear that. That's such a shame. That's so sad.	Phrase infinitive Prídavné mená s koncovkou <i>-ed</i> Príslovky	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebežnostické aj bežnostické žánre. Texty sú písané hovoreným, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: novinové správy, články a hlásenia, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, slávnostný príhovor, prejav, gratulácia, neformálna a formálna diskusia, súkromný list, oznámenie, systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou, vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov a pod.	Zdôrazniť špecifiká vyjadrenia rôznych pocitov a poukazať na základné pravidlá komunikácie pri vyjadrovaní emócií vo formálnom písomnom styku (oznámenie k rôznym príležitostiam, gratulácia, kondolencia, ukončenie štúdia a pod.).
	Expressing sadness, dejection <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>				
	Expressing sympathy <i>Vyjadriť sympatie</i>				
	Expressing pain <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>		Citoslovce		
	Expressing comfort, support and encouragement <i>Utešiť, podporiť, dodať odvahy</i>	You have my wholehearted support! I'm right behind you! There is no reason to be discouraged. You are doing very well! Come on! Stick to it!	Zvolanie Idiomy		

COMPETENCE 8 : « EXPRESSING AND REACTING TO EXPECTATIONS » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 8 : „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Expressing and reacting to expectations <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Expressing hope <i>Vyjadriť nádej</i>	I hope you are coming with us. I hope to see you on Friday. I expect she will do well. I can't wait for my birthday. I'm slowly getting used to it.	<i>hope</i> + prítomný čas jednoduchý <i>hope</i> + neurčitok <i>get used to</i>	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu a samostatného písomného prejavu.	Zdôrazniť spôsoby vyjadrenia pochvaly alebo sťažnosti na rôzne služby a v tejto súvislosti poukázať na základné pravidlá komunikácie vo formálnom písomnom styku.
	Expressing disappointment <i>Vyjadriť sklamanie</i>	It isn't very nice weather, is it? I'm always loosing my keys. She will put on the radio whenever I'm trying to work. She didn't come to the rehearsal. Neither did Martin.	Krátka prívesná otázka Prítomný čas jednoduchý	Pisomné a hovoréné texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárnoučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: oznámenie, ponuka služieb, objednávka, faktúra, žiadosť, sprievodný list, urgencia, reklamácia, kritika, sťažnosť, upomienka, splnomocnenie, cestovný príkaz, novinové správy, články a hlásenia, neformálna aj formálna diskusia, interview, systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou	
	Expressing fear and worry <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu</i>	Those dark clouds mean we are going to have a storm. The child is terrified of the dark.	Väzba „going to“ Predložkové väzby	s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov a pod.	
	Expressing assurance <i>Ubezpečiť</i>	No one needs to be left out. You don't need to book in advance. Provided you rest, you'll make a full recovery. For sure he will be on time. He must be all right now.	need/need to Podmienkové súvetie 1.typu Modálne slovesá na vyjadrenie určitosti		
	Expressing relief <i>Vyjadriť úľavu</i>	You've done it! I've made it!	Spojenia so slovesami <i>make/do</i>		
	<i>Vyjadriť spokojnosť</i>	I'm afraid there is something wrong. I hate to complain but...; The fish tastes awful. It looks stale. It sounds terrible. I can't bear to work/working in such a small office. None of my friends call me anymore.	Prítomný čas jednoduchý Predprítomný čas Predložkové väzby		
	Expressing dissatisfaction, complaining <i>Vyjadriť nespokojnosť, posťažovať si</i>				
	Ascertaining satisfaction/dissatisfaction in others <i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</i>	What seems to be the problem? Would you like to order something else?			

COMPETENCE 9 : « DISCUSSING INTERESTS AND TASTES » LEVEL B2

Spôsobilosť č. 9 : „Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Discussing interests and tastes <i>Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus</i>	Expressing likes <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	I adore surrealist paintings. I've grown to like Yoko Ono's work. I don't have anything against. I'm crazy about. I've taken a liking to the old masters. You can't beat Van Gogh.	Prítomný čas jednoduchý Predprítomný čas Predložkové väzby	Ústny prejav formou monológu – oboznámiť okolie o svojich záľubách, pocitoch, alebo formou dialógu (neformálnej aj formálnej diskusie) - interview, reagovať a vyjadriť svoj postoj a pocity v rámci vzniknutých situácií, reagovať na všetky témy týkajúce sa vkusu s uplatnením hovorového aj formálneho štýlu. Písomný prejav: napísať súvislý text opisujúci záľuby alebo postoje voči prostrediu, opis vzťahu voči ľuďom z okolia, veciam, systematicky rozvinutý text a prezentácia s uvedením podrobností, esej alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov. osobný list. Reagovať na prežité situácie a zážitky v minulosti, postoje voči ľuďom, veciam: osobný list, hovorový štýl. Typy textov: osobné listy, štandardné listy o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, eseje a správy, úryvky z kníh a filmov, články z časopisov, filmy, rozhovory vysielané naživo, programy o aktuálnych udalostiach a témach, úryvky z kníh a filmov. Texty písané hovorovým, populárnoučným a publicistickým štýlom.	Návšteva a opis historických miest, pamätihodností jednotlivých krajín. Svetové osobnosti umenia, spisovatelia, básnici, maliari, vyjadriť postoj voči jednotlivým umeleckým štýlom a ich predstaviteľom.
	Expressing dislikes <i>Vyjadriť, že niekoho, niečo nemám rád</i>	I loathe action films. I've really gone off him. Impressionism doesn't do much for me. There is nothing worse than bad art. I have a horror of it.	Sloveso + -ing Frázové sloves Stupňovanie príd. mien		
	Expressing preferences <i>Vybrať si z ponúknutých možností najobľúbenejšiu</i>	I'm really into rock music. I'd far rather go in summer than in winter. Rather than watch rubbish on TV, I'd prefer to go out. He prefers antiques to modern furniture. Home-made pizza is miles better than the one you get at the supermarket.	<i>Would rather</i> + neurčitok <i>Would prefer</i> + podstatné meno/neurčitok s <i>to/gerundium</i> Nepravidelné stupňovanie príd. mien		

COMPETENCE 10 : « RESPONDING TO A TENSE SITUATION » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 10 : „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Responding to a tense situation <i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i>	Expressing anger/a bad mood <i>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu</i>	I'm really fed up with my new boss. She drives me crazy. You are always changing channels. I've been in a bad mood recently. I was caught off balance. I lost my temper. I was angry about/at/with.. I was sick and tired... It made me cross.	Frázové slovesá Idiomatické výrazy Prítomný čas priebehový + <i>always</i> Predložkové väzby <i>Make</i> + neurčitok bez to	Komunikácia sa realizuje formou dialógu - výmena názorov, konfrontácia, ostrá výmena názorov, hádka, neformálny dialóg, alebo formou súvislého monológu – vyjadrenie aktuálnych pocitov, postojoov, názorov, hnevu, rozhorčenia, ospravedlnenie. Štyl hovorový, slang. Žiak vie plynule vyjadriť všetky svoje pocity a nálady, ovláda zdvorilú reč, vie sa súvislo a jasne vyjadriť ku všetkým témam.	Zásadné spoločenské témy, ku ktorým je potrebné vyjadriť svoj názor: politika, smrť, náboženstvo, výchova detí. Vedieť adekvátne reagovať na nepríjemné spoločenské témy, ktoré sú aktuálne a citlivé v danej cieľovej krajine: vojny, ekologické a historické katastrofy, umelé prerušenie tehotenstva, drogová závislosť, rozvod, nevera, násilie.
	Responding to sb who is angry or in a bad mood <i>Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného</i>	Just stop getting at me. Why do you always have to twist the truth? I wish you wouldn't interrupt me all the time. No, why should I? If you don't stop, I'll never talk to you again.	Sloveso + <i>-ing</i> Želacie vety <i>wish</i> + wouldn't Podmienková veta 1. typu	Typy textov: vtipy, karikatúry, texty o kultúrnom kontexte anglofónnych krajín, písomné dialógy, výmeny názorov, filmy.	Poznať citlivé miesta danej kultúry, rešpektovať náboženské a kultúrne zvyklosti krajiny.
	Expressing an insult or offence <i>Urážať</i>	Stop stuffing your face and maybe you'll shed some of that baby fat. If you didn't eat so much, you wouldn't be so fat! If you stuffed your face less and moved your body more, you wouldn't look like a whale. Shut up! What appalling behaviour! Yuck! Gross! How disgusting.	Podmienková veta 1. typu Rozkazovací spôsob		
	Swearing and grumbling <i>Nadávať</i>		Zvolania Citoslovcia		

COMPETENCE 11 : « RULES AND REGULATIONS » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 11 : „Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové priestriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Rules and regulations Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Expressing a command/prohibition <i>Výjadriť príkaz/zákaz</i>	You mustn't keep asking for my help all the time. Smoking on these premises is strictly forbidden.	Modálne sloveso <i>must/mustn't</i> Gerundium+trpný rod	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, reformálnej aj formálnej diskusie, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý list a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Texty sú písané hovorovým, ale aj administratívnym štýlom.	Diskutovať na tému ekológia a ochrana životného prostredia, nápisy a značenia v lesoch, prírodných rezerváciách, národných parkoch.
	Expressing a moral/social norm <i>Výjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i>	All applications must be turned in before the end of the week. Guests are required to vacate their rooms by midday. You are under no obligation to say something. You are not obliged to pay. The essay has to be written before Friday. Hard hats are to be worn on this site.	Must/ought to + trpný rod Have/obliged to/to be + trpný rod		
	Asking for permission <i>Získať povolenie, súhlas</i>	Are we permitted to picnic on the grass? Is my evidence permissible in court? Would you be kind enough and hold this for me? If you would be kind enough to lend me a hand, I could finish this.	Otázky <i>Would</i> vo vedľajšej vete		
	<i>Dať súhlas, povoliť niečo</i>				
	Expressing refusal to do something <i>Odmietnuť</i>	I wouldn't marry you even if you were the last man on the planet! I won't come unless I can bring a friend.	Podmienkové súvetie 2. typu Podmienkové súvetie 1. typu+ <i>unless</i>		
	Expressing prohibition <i>Zakázať</i>				
	Rebelling against or doubting the validity of a prohibition <i>Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybniť zákaz</i>	I'm not taking no for an answer. I'm holding out for all I can get. I'm standing my ground.	Frazálne slovesá.	Slovná zásoba obsahuje všetky pojmy a frázy k danej problematike Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	
	Expressing a threat <i>Vyhrožovať</i>	Make sure you are on time, otherwise you will be punished. Do that again and I'll...! Stop that or else! Never do that again!	Podmienkové súvetie 1. typu Rozkazovací spôsob		
	Making a promise <i>Sľubiť</i>	I'll do that for you; it's not a problem. I might be willing to make a few adjustments.	Budúci čas jednoduchý <i>might</i> + budúci čas pribebový		

COMPETENCE 12 : « RESPONDING TO BROKEN RULES AND REGULATIONS » » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 12 : „Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinnosti“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Responding to broken rules and regulations <i>Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinnosti</i>	Accusing, confessing and admitting <i>Obviňiť, obviňiť sa, priznať sa</i>	He has been accused of pick-pocketing. I have no one but myself to blame. He decided to take the blame for the accident. Who is to blame? She admitted that she had lied.	Predložková väzba Slovesné tvary s neurčitkom a gerundiom Nepriama reč	Komunikačný kontext: sa realizuje formou dialógu, monológu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview s úplným obsiahnutím terminológie danej témy, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebežnostické žánre. Texty sú písané hovorovým alebo administratívnym štýlom.	Človek v spoločnosti, jeho práva a povinnosti, ľudské práva, rozdielnosti medzi Slovenskom a cieľovými krajinami.
	Apologising <i>Ospravedlniť sa</i>	He apologised for being late. Forgive my being late. Sorry to trouble/bother you/to have caused you such inconvenience. Please give my apologies to your representative.	Predložkové väzby		Aktuálne témy porušenia ľudských práv vo svete.
	Denying accusations <i>Odmietnuť obvinenie</i>	He denied having seen him. The petition for divorce was rejected.	Trpný rod Frázové slovesá Predpony na vyjadrenie záporu	Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	
	Expressing criticism <i>Vyčítať</i>	Had I known that my neighbour was a piper, I wouldn't have moved in. Never has he known anything like that. Seldom have they caused such a conflict. I wish I had never met you.	Nereálna podmienková veta v minulosti Inverzia Želacie vety v minulosti		

COMPETENCE 13 : « RESPONDING TO A STORY/EVENT » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 13 : „Reagovať na príbeh alebo udalosť“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Responding to a story/event <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Expressing interest <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	I'd really like to have a part-time job so that I can study in the mornings. Mmm. Uh-uh. Yeah. Terrific! It makes me laugh.	would + like Účelové vety s neurčitkom in order to/so that Zvolanie <i>make+neurčitok</i>	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu (neformálnej aj formálnej diskusie, interview), monológu, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané	Anglickí/Nemeckí/Ruskí/Francúzski, atď. spisovatelia sa čítajú aj na Slovensku. Historické udalosti, ktoré poznačili vývoj v Európe. Slovenské filmy, ktoré dosiahli úspech v zahraničí.
	<i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>				
	Expressing surprise <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Really? Were you? I can't believe it. Did you? How awful! You didn't! Do you mean to say that we have to be there at 8? Does that mean we have to practice tomorrow?	Záporná otázka Kontrolná otázka Zisťovacia otázka Krátka prívesná otázka	hovorovým, populárnoučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	
	<i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo</i>	It's a load of rubbish.			
	Expressing indifference <i>Vyjadriť nezáujem</i>				

COMPETENCE 14 : « MAKING AND RESPONDING TO OFFERS » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 14 : „Ponúknuť a reagovať na ponuku“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Making and responding to offers <i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	Making requests <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	I'd like you to...; I wonder if you...; You couldn't help me, could you?	Modálne slovesá Otázka na vyjadrenie zdvorilosti <i>Would</i> + nepriama otázka Krátka prívesná otázka	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov).	Správanie sa na verejných miestach. Zdvorilosť v osobnom aj úradnom styku. Vtipy a anekdoty na Slovensku a v Británii/ Francúzsku/ Nemecku, atď'.
	Responding to requests <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Of course I could/would. It depends on what it is. Why should I? I can't really. Sorry but...		Písomné aj hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.	
	Suggesting sb do sth <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</i>	You should get your brakes looked at. I think you'd better take some aspirin. I would suggest getting/that you get another one. I recommend getting a haircut. The washing machine needs fixing.	<i>Should</i> + neurčitok <i>Would</i> + neurčitok have/get something done Suggest/recommend + gerundium, vedľajšia veta <i>Would</i> + <i>need doing/need to be done</i>	Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy	
	Suggesting cooperation <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonal</i>	I was thinking of having a party. I was wondering if we could do anything about it. Let's have a dinner together, shall we?	Krátka prívesná otázka		
	<i>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</i> <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i> <i>Odpovedať na návrh niekoho iného</i>			o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	

COMPETENCE 15 : « RESPONDING TO POSSIBLE FUTURE EVENTS » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 15 : „Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové priestriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Responding to possible future events <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti</i>	Giving warnings <i>Varovať pred niekým/niečim</i>	Mind your head! Look out! Be sure not to be late. You'd better not to have any more to drink! If I were you, I wouldn't believe him. Be careful to wear go the speed limit, otherwise the police will stop you.	Rozkazovací spôsob/zápor Vážba had better Podmienkové súvetie 1. typu Rozkazovací spôsob + <i>otherwise</i>	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Alkohol, cigarety a drogy – hrozba pre našu mládež. Populárne povolania na Slovensku a v zahraničí (výhody/nevýhody). Smerovania spoločnosti do budúcnosti (rodinné vzťahy, výchova a vzdelávanie, spôsob bývania).
	Giving advice <i>Poradiť</i>	It's important to give yourself rewards. Spending hours working without break can be counter-productive. Keep yourself motivated. Take an umbrella in case it rains. In case of emergency, break the glass.	Vyjadrenie účelu neurčitkom Gerundium Rozkazovací spôsob <i>In case +</i> vedľajšia veta v prítomnom čase <i>In case +</i> podstatné meno		
	Giving support and encouragement <i>Dodať odvahy/ Podporiť</i> Wishing <i>Adresovať niekomu svoje želanie</i>	Have a try! Cheer up! I'd rather you didn't see him again. If I were you, I would apply again. I wish/If only you wouldn't smoke here	Rozkazovací spôsob Frázové slovesá <i>would rather +</i> min. čas Podmienkové súvetie 2. typu Želacie vety + <i>would</i>		

COMPETENCE 16 : « RESPONDING TO PAST EVENTS» LEVEL B2
Spôsobilosť č. 16 : „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti“ Uroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Responding to past events Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Recalling people/events <i>Spomenúť si na niekoho/niečo</i>	I remember going to the seaside when I was little. As I recall it happened...	Remember+ -ing	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, informálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Významní nositelia Nobelových cien ako reprezentanti iných kultúr. Diskutuje sa v našej spoločnosti o politike? Diverzita kultúr.
	Expressing that I have forgotten sb/sth <i>Výjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	I have forgotten how to milk a cow. Were you to have stopped and considered, you would have seen the error. Had you told me earlier, I could have done something.	Predprítomný čas <i>Forget+neurčitok s to</i> Inverzia		
	Reminding others of sth <i>Pripomenúť niečo niekomu</i>	Let me remind you that... She reminded him of their last date. If you hadn't invited me, I wouldn't be here now.	<i>Remind +</i> vedľajšia veta/neurčitok <i>s to</i> /predložková väzba Podmienkové súvetie zmiešané		
	Expressing condolences <i>Kondolovať</i>	I was deeply grieved to hear that he was gone. I'm sending you my deepest sympathies.			
	Expressing congratulations/wishing others well <i>Gratulovať</i>	I wish you many happy returns of the day. Best of luck. Congratulations on your wedding. Best wishes to all in the coming year. May you be happy together.	Zvolanie Nepočítateľné pod. m. Predložky na vyjadrenie času: <i>on, at, to, in</i>		

COMPETENCE 17 : « MEETING PEOPLE» LEVEL B2
Spôsobilosť č. 17 : „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Meeting people <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	<i>Predstaviť niekoho</i>			Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Príhovor pri rôznych kultúrnych udalostiach. Priятие významných hostí. Národy sa odlišujú aj stupňom temperamentu.
	<i>Predstaví sa</i>				
	<i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>				
	<i>Privítať niekoho</i>				
	Making a toast <i>Predniesť prípitok</i>	Let's drink to Mr. Ruppel's health. Here's to you! Bottoms up!			

COMPETENCE 18 : « CORRESPONDENCE » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 18 : „Korešpondovať“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Correspondence <i>Korešpondovať</i>	Salutations and introductions <i>Začať list</i>	Formal Dear Mr Jones,* I would be grateful if you could...; Could you possibly send me...; I wonder whether you could...; In addition to that...; Another query I have is about...; Firstly/Secondly...; Because of/Owing to...; As a result/Consequently... Informal letter and email Dear/Hi/Hi there, How lovely to get your letter/mail. This is just a note to...; Can you believe...?	Zdvorilá požiadavka could/would NePRIAMA otázka Spájacie výrazy Príslovkové väzby	Komunikačný kontext sa realizuje písomnou formou uplatnením administratívneho štýlu. Texty sú písané hovorovým a administratívnym štýlom. Pravidlá, ktoré sa používajú v tejto oblasti, môžu byť dosť prísne a formálne. Žiaci sa musia vyhýbať najbežnejším chybám (úskalia, pasce). Typy textov: listy úradné , listy o aktuálnych udalostiach s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov.	Upozorniť na formálnu stránku písania listov na Slovensku a v cieľových krajinách. Ukážky slovenskej korešpondencie a korešpondencie v cieľovom jazyku. Korešpondencia pracovná, literárna, ľúbostná. Niekoľko príkladov podľa okruhu záujmov žiaka.
	Closing <i>Ukončiť list</i>	Formal I look forward to hearing from you. Yours sincerely,* Informal letter and email That's all for now. I hope to hear from you soon. I'm longing to see you all. Keep/Stay in touch. Give my love to. All the best/Yours/With love/Love/Cheers	Predložková väzba + gerundium		

COMPETENCE 20 : « HOLDING A CONVERSATION » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 20 : „Vymieňať si názory, komunikovať s niekým“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Expressing opinions <i>Vymieňať si názory, komunikovať s niekým</i>	Asking for permission to speak <i>Vypýtať si slovo</i>	If I might just make a point. I don't want to interrupt but...; Wait a minute, I...		Komunikačný kontext sa realizuje bezproblémovo, spontánne formou dialógu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárnoučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Alkohol, cigarety a drogy – hrozba pre našu mládež. Diverzita komunikácie. Spôsoby slovenskej komunikácie a komunikácie v cieľovom jazyku.
	Returning to an unfinished topic <i>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</i>	Yes, and what's more...; ...and one shouldn't forget...; Incidentally, on the subject of...; We should remember...;			
	Interrupting sb <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>	Hey, hold on/hang on a minute/moment! Let's move on. Moving on...			
	Introducing a topic Uviesť tému	This morning I'm going to be talking about... In my talk today I will be looking at... I'd like to start by giving you...			
	Beginning a conversation <i>Začať rozhovor</i>	Excuse me. If I could have a word with you...; By the way, speaking of...			
	Taking the floor <i>Ujať sa slova v rozhovore</i>	Let's face it. We've got to...; For starters, I think...; I reckon...; Just look at...; The first thing I'd like to say is...; There is no doubt that...			
	Indicating the structure and sequences of your talk Oboznámiť s obsahom/osnovou	I have divided my presentation into X sections. In the first section I will... After that I will go on...			

COMPETENCE 21 : « GIVING A PRESENTATION/LECTURE » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 21 : „Vypracovať prezentáciu/prednášku“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Giving a presentation or lecture <i>Vypracovať prezentáciu/prednášku</i>	Introducing a topic <i>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)</i>	This morning I'm going to be talking about...; In my talk today I will be looking at...; I'd like to start by giving you...		Komunikačný kontext sa realizuje písomnou i ústnou formou. Na tejto úrovni žiak disponuje dostatočne veľkou zásobou formulácií a môže obohatiť svoj prejav a urobiť dobrý dojem na publikum. Typy prezentácií: prezentácie (aj v Power Pointe), plagáty.	Odborné prejavy: technika, kultúra, literatúra, veda, politika
	Indicating the structure and organisation of your talk <i>Oboznámiť s obsahom/osnovou</i>	I have divided my presentation into four sections. In the first section, I will...; After that I will go on to...			
	Giving details on a topic <i>Rozviesť tému a osnovu</i>	The point I'm making/trying to make here is...; I would like to draw your attention to...; This is particularly important because...			
	Moving from one point to another <i>Prejsť z jedného bodu na iný</i>	Right, now let's look at...; I would now like to go on the next point which is...; If I can now move on the next section...; Though I have told you...; Furthermore...; Before I forget...; Oh, and while I'm thinking of it, let me mention...	Linking devices Spájacie výrazy		
	Closing a presentation <i>Ukončiť svoj výklad</i>	I would like to finish by saying...; To finish, I'd like to remind you...; In conclusion, thank you...; All things considered...; That's all we have time for today.			

COMPETENCE 22 : « GIVING ADDITIONAL INFORMATION » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 22 : „Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Giving additional information <i>Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku</i>	Highlighting an important issue <i>Podčiarknuť/dať do pozornosti</i>	This is particularly important because...; I can't stress enough that...; It should be pointed out that...; To highlight/emphasize/lay stress on/focus on...		Komunikačný kontext sa realizuje aj ústnou aj písomnou formou. Ústna prezentácia je doplnená písomným výstupom. Odborný prejav sa vyznačuje častým výskytom presných termínov, prezentácie a prednášky obsahujú mnohé nové informácie a sú náročné na vnímanie. Lepšiemu vnímaniu odbornej prezentácie a prednášky napomáha časté opakovanie kľúčových termínov. Žiaci dokážu poukázať na hlavné kľúčové slová a pre lepšie pochopenie opakujú hlavnú lexiku. Publikum je aktivované a zapájané do diskusie využívaním istých jazykových prvkov. Forma: hovorový štýl, odborný štýl, populárno-náučný štýl, náučný: vedecký a populárny. Texty: odborné články z rôznych krajín, články z novín, reportáže, správy a programy o aktuálnych udalostiach.	Využitie cudzojazyčných odborných textov (lexika). Využitie internacionálnej lexiky a zložitejších syntaktických konštrukcií.
	Degression <i>Odbočiť od témy (digresia)</i>	Another area of great interest is...; You may be wondering...; Am I right thinking that...? Feel free to ask...			
	Returning to the original topic <i>Vrátiť sa k pôvodnej téme</i>	To continue...; In such circumstances...; Moving on...			
	Giving examples <i>Uviesť príklad</i>	A case in point is...; If you have a look at this figure here...; As you can see in this table...; This particular slide shows...; To be more specific...; In particular...; I'd like to illustrate the point...; namely...; e.g. for example i.e. that is to say			Vzájomné ovplyvňovanie jazykov pri prekladoch – nová terminológia.
	Quoting <i>Čítať</i>	As you can read in this document...; One reporter says that the cost of living...; Another representative stated...; As stated in the Times...; In the words of Shakespeare...	Nepriama reč		Citácie z cudzojazyčnej literatúry.
	Paraphrasing <i>Parafrázovať</i>	To paraphrase Lincoln...; Paraphrasing Shakespeare...; That is to say...	Textové skratky		Frazeologické jednotky. Prirovnania, metafory.

COMPETENCE 23 : « TAKING PART IN A DISCUSSION/GIVING ARGUMENTS » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 23 : „Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Taking part in a discussion/ giving arguments Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	Suggesting a new topic/points in a discussion Navrhnuť novú tému/nové body diskusie	On another matter/topic altogether...; Incidentally, on the subject of...; By the way, talking of...		Komunikácia prebieha ústnou formou s využitím rečnického a hovorového štýlu. Žiak sa dokáže nielen zapojiť do diskusie, ale je schopný svoje stanovisko obhájiť a správne formuluje vlastné argumenty. Dokáže reagovať na dodatočné otázky. Texty: články, komentáre v novinách, rozhovory.	Frázy na vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu.
	Refusing to discuss to a given topic/point Odmietnuť diskutovať na ponúknutú tému/bod diskusie	Yes, but looking at it from another angle... It's totally off the map. Come off it! I don't care two hoots about that.	Idiomatické výrazy		
	Returning to the original topic Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie	But there again...; And that's not all...			

COMPETENCE 24 : « MONITORING UNDERSTANDING » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 24 : „Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené“
Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Monitoring understanding <i>Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené</i>	Ensuring that I am understood <i>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i>	What I'm getting at is...; Am I speaking plain enough to be understood?		Komunikačný kontext prebieha ústnou formou v podobe dialógu. Žiak už ovláda zložitejšiu terminológiu, preto môžeme hovoriť nielen v hovorovom štýle, ale aj v populárno-náučnom, rečníckom. Poukázať na základné rozdiely v tvorbe a používaní zaužívaných fráz v diskusii. Neverbálny prejav charakteristický pre každú krajinu.	
	Ensuring that I have understood <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>	He's never coming back? So does that mean...? Does it follow that...?	Otázka Zopakovanie výpovede s intonáciou otázky.		
	Asking for clarification <i>Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy</i>	I'm not sure I get what you mean. Can you confirm I understand properly?			
	Expressing a word I have forgotten or do not know <i>Nahradiť zabudnuté/heznáme slovo</i>	What I mean is...; In other words...; To put it another way...			
	Seeking the right word/phrase <i>Hľadať slovo/vetu</i>	What's- her- name...; What-do-you-call-it? Well..Er..You know...Mm.			
	Correcting oneself <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>	Correct me if I'm wrong, but isn't this blue? To put it correctly...; You know, my idea was to...			

COMPETENCE 25 : « NARRATING » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 25 : „Porozprávať niečo“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Narrating a story Porozprávať niečo	Telling a story <i>Rozprávať príbeh</i>	It was pouring rain and she was wondering what to do. He had been living on the Continent...; I used to live in a small house...; We would go to the seaside...; Laughing and shouting. the children left the room. Having left the doctor, I went...; I was about to leave when...; Hardly/Scarcely/Barely had I got my breath back when it was time to go...; We stayed at home owing to/on account of/due to...	Minulý čas Predminulý čas jedenoduchý/priebehový jedenoduchý/priebehový Väzba used to/would na vyjadrenie zvyklosti alebo opakovaného deja v minulosti Príčasie na skrátenie vedľajšej vety Future in the past Inversion after negative adverbs Linking words	Komunikačný kontext je realizovaný vo forme monológu a dialógu, formálnej aj neformálnej diskusie, interview. Žiak využíva hovorový a rečnícky štýl. Dokáže už aplikovať vo svojom ústnom výklade komplikovanejšie jazykové spojenia. Všíma si rozdielny opis tej istej skutočnosti v rôznych jazykoch. Svoj opis obohacuje o nové jazykové prostriedky: napr. prirovnania, metafor, rečnícke otázky. Typy textov: články, príbehy, opisy, eseje, úvahy, aktuálne správy, dokumentárne filmy.	Príslovia a porekadlá. Frazeologizmy.
	Summarising a story, tale, anecdote <i>Zhrnúť príbeh, históriu</i>	It was the last time I had...; I read it at one sitting...; It gripped me from the very beginning. The story builds to a tremendous climax. Nadal played brilliantly. They fought heroically. They arrived safe and sound. As a result of pilots' strike, all flights had to be cancelled.			

Odporúčané spôsobilosti

COMPETENCE 3 : « CHOOSING FROM GIVEN POSSIBILITIES » LEVEL B2 Spôsobilosť č. 3: „Vybrať si z ponúknutých možností“ Uroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Choosing from given possibilities <i>Vybrať si z ponúknutých možností</i>	Identifying <i>Identifikovať</i>	A good book is one you can't stop reading. I walked to her room, which was downstairs, and told her to get some rest. The man I was meeting was an important politician. The boy sitting in that corner has been there all morning. The bricks used to build this church were specially made. The man that I was talking to was my uncle. The problem over which we had so much conflict has been solved. A grey haired businessman with a rose in his button hole...? The power enjoyed by politicians doesn't interest him. There is a Mr Wilkins to see you. Cities are exciting places.	Vzťažné zámená: who, which, that, where, whose, when Vzťažné vety - určujúce - neurčujúce Vynechanie vzťažného zámena Príčastie Prítomné minulé Zastupujúce „one“ Predložky vo vzťažných vetách určujúcich - na konci (neformálny štýl) - na začiatku (formálny štýl) Nominálne väzby pred a za podstatným menom Členy: určitý/neurčitý/nulový Poradie prídavných mien pred podstatným menom Väzba: the same ...as Stupňovanie prídavných mien- krátkych, viacslobových Nepravidelné stupňovanie Výnimky: -er/-est alebo more/most Zložené prídavné mená Prídavné meno za podstatným menom Príslovka určujúca základné/expresívne prídm. Predpony/prípomy - tvorba slov Trpný rod Prítomný čas jednoduchý
	Describing (a person, animal, object, event, instructions) <i>Opísať</i>	A Chinese silk wedding dress...? Ben has much the same personality as his father. We got the worst tickets. Mary is cleverer/more clever than her brother. He was an absent-minded professor. The room had a ceiling eight feet high. A new Governor General was appointed yesterday. The plot was very silly. The film is absolutely fantastic. Her handwriting is almost illegible. The beans are separated from the shells and put into sacks. Matter consists of small particles.	
	Expressing agreement/disagreement <i>Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas)</i>	That's exactly what I think. That's so right. I have to admit some of it is good. I'm sorry I can't accept that.	
	Opraviť (korigovať)		

COMPETENCE 5 : « EXPRESSING WILLINGNESS» LEVEL B2
Spôsobilosť č. 5 „Vyjadriť svoju vôľu“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Expressing willingness <i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	Expressing wishes and desires <i>Vyjadriť svoje želania/túžby</i>		
	<i>Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</i>		

COMPETENCE 6 : « EXPRESSING ABILITY» LEVEL B2
Spôsobilosť č. 6: „Vyjadriť svoju schopnosť“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Expressing ability <i>Vyjadriť svoju</i>	Expressing knowledge <i>Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia</i>		
	Expressing inability/lack of knowledge <i>nejakú činnosť</i>		
	Expressing something <i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať</i>		

COMPETENCE 19 : « MAKING A PHONE CALL » LEVEL B2
Spôsobilosť č. 19: „Telefonovať“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Making a phone call <i>Telefonovať</i>	Beginning a phone call Z začiatku rozhovor Keeping a phone call going Udržať rozhovor Ending a phone call Ukončiť telefonický rozhovor	Formálne Can I help you? Will you hold? I'm afraid the line is busy. I'm trying to connect you. I'd like to speak to customer service. We will look into the matter/subject. I'll be in touch. Thank you for calling. Neformálne What are you up to? I don't want to keep you. I'll let you go now. So, you'll give me a ring when you're back, right? It was good talking/to talk to you. Thanks for phoning.	

VI SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. V osnovách, ktoré sa používali doteraz, bola slovná zásoba naznačená len vymedzením tematických okruhov pre jednotlivé ročníky ZŠ a SŠ, v rámci ktorých sa mal žiak vedieť vyjadriť. Zostávalo na učiteľovi, resp. na učebnici, ktorú používal, akú slovnú zásobu a v akom rozsahu si ju žiak osvojil.

Predložená pedagogická dokumentácia prezentuje požiadavky na osvojenie si slovnej zásoby oveľa konkrétnejšie a sú založené na kritériách pre ovládanie cudzieho jazyka podľa úrovni (A1, A2, B1, B2) vymedzených v *Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky*. Autori pedagogickej dokumentácie síce tiež vychádzajú z idey, že slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých prípadoch (najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike) prelína.

Prvým krokom bolo preto stanovenie základných tematických okruhov (spolu 21 tém), ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce základné témy, najmä podľa úrovni ovládania cudzieho jazyka. Všetky témy ako aj podtémy sú spoločné pre všetky jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách, avšak ich naplnenie konkrétnou slovnou zásobou je urobené pre každý jazyk zvlášť.

Druhým krokom bol teda výber základnej slovnej zásoby (pre úroveň A1 a A2) a jej rozšírenie o tematicky a štylisticky špecifickejšiu lexiku (pre úroveň B1 a B2) pre jednotlivé cudzie jazyky. Pri začleňovaní lexiky autori postupovali tak, že začali s výberom slovnej zásoby pre najnižšiu úroveň. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navššenie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Autori pedagogickej dokumentácie si nenárokujú na absolutizáciu tohto dokumentu, t. j. že vyčerpali všetky možnosti začlenenia lexiky. Predmetný materiál by mal slúžiť ako východisko a základ pre výučbu a osvojenie si potrebnej slovnej zásoby, aby sa žiak (na úrovni A1 – B2) vedel relevantne dohovoriť v ústnej i písomnej forme v komunikačných situáciách zodpovedajúcich potrebám učiacich sa.

Témy pre komunikačné úrovne

Uvádzame zoznam tém pre komunikačné úrovne A1 až B2:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje

Rodina - vzťahy v rodine

Národnosť/štátna príslušnosť

Tlačivá/dokumenty

Vzťahy medzi ľuďmi

Náboženstvo

Domov a bývanie

Môj dom/byt

Zariadenie bytu

Domov a jeho okolie

Bývanie v meste a na dedine

Spoločnosť a životné prostredie

Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo,

starostlivosť o zdravie

Ľudské telo

Fyzické charakteristiky

Charakterové vlastnosti človeka

Choroby a nehody

Hygiena a starostlivosť o telo

Zdravý spôsob života

Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky

Osobná doprava

Príprava na cestu a cestovanie

Turistika a cestovný ruch

Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Pracovné činnosti a profesie

Školský systém

Celoživotné vzdelávanie

Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna

Počasie

Rastliny/flóra

Klíma

Človek a jeho životné prostredie

Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Knihy a čítanie

Rozhlas, televízia a internet

Výstavy a veľtrhy

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie

Stravovacie návyky

Mäso a mäsové výrobky

Zelenina a ovocie

Nápoje

Cestoviny a múčne výrobky

Mliečne výrobky

Stravovacie zariadenia

Príprava jedál

Kultúra stolovania

Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Cudzojazyčná komunikácia

Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia

Odevné doplnky

Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Druhy a vzory odevných materiálov

Móda a jej trendy

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Športové disciplíny

Význam športu pre rozvoj osobnosti

Nové trendy v športe

Fair play športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia

Pošta a telekomunikácie

Druhy a spôsoby nákupu a platenia

Hotely a hotelové služby

Centrá krásy a zdravia

(kaderníctva, fitness, ...)

Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely

Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny

Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia

Kultúra a jej formy

Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok

Formy komunikácie

Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Zamestnanie

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie

Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy

Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály

Pozitívne a negatívne vzory

Slovensko

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrna zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Povinná lexika pre komunikačnú úroveň B2

Témy/Všobecné/ Podtémy	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1 Rodina a spoločnosť - Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štátna príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo	Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine name, address, age, birthday, street, telephone number, country, boy, girl, family, mother, father, brother, sister, parents, grandmother, grandfather, aunt, uncle, cousin, baby, child, family tree	A1 + Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty birthplace, first name, surname, schoolboy, schoolgirl, student, pupil, member, relative, daughter, son, girlfriend, boyfriend, husband, wife, teenager, great grandfather, church wedding, honeymoon, wedding anniversary, maternity leave, funeral, be close to, go out, settle, be pregnant, give birth to, christen, spoil, educate, separate, split/break up, get divorced, retire, die; country/nationality: Slovakia/Slovak, Britain/British, the USA/American, Canada/Canadian, Poland/Polish,	A2 + Vzťahy medzi ľuďmi forename, nickname, real name, pen name; in her early/mid/late twenties, grown-up, adult, middle-aged, mature, retired, elderly; single, married, divorced; kinship, (the) next of kin, sibling, niece, nephew, half-sister/brother, step mother/father, only child, mother- in-law, single mother, orphan, widow/er, bachelor, pensioner, baby sitter; generation gap, rate of divorce; respect, loyalty, trust, authority, jealousy; understanding, admiration, sympathy; love at first sight, (love) affair, disappointment in love; go on/have a date, be someone's date, have a lot in common, be impressed (by), be fascinated (by), be crazy about, fall in love with, have a good/bad relationship, be engaged (to), argue, break up, split up, make (it) up, treat badly, miss, feel sorry (for); questionnaire, residence, abbreviated name, initials, middle initial, citizenship,	B1 + Náboženstvo maiden name, Christian name; newborn, infant, toddler, youngster, adolescent; S/he (has) turned thirty; thirtyish, approaching middle age, ageing, girlish; 'feel one's age', 'as old as one feels'; change one's name, be renamed, become/go senile, pass away; tender, deceased; family types: extended, nuclear, single-parent, reconstituted/blended, line of descent, ancestor, descendant, legitimate heir, illegitimate child, remarriage, mixed-race marriage, dowry; be attracted to, long for, turn someone down, seduce, prevent pregnancy; sexual intercourse; take contraceptives, get/have an abortion, have a miscarriage, give birth/be born out of wedlock; a Kenyan, an Iraqi, a Thai, a New Zealander, a Scot, a Finn, a Swede, a Dane, a Pole, a Turk; birth/death/marriage certificate/register,

		Greece/Greek, Italy/Italian, Germany/German, Russia/Russian, Spain/Spanish, Hungary/Hungarian, France/French, Brazil/Brazilian, Sweden/Swedish, China/Chinese; form, information, date, hometown, postcode, e-mail address, date, passport, identity card/ID, sex, male, female; fill in, spell, complete	marital status, signature; block letters, blank; print, write in capitals, put a tick/cross/check, sign; application, school report, certificate, membership card, tourist card, brochure, leaflet, handout; acquaintance, colleague, close/good/best friend, (steady) girl/boyfriend, ex (wife/husband), room/flatmate, neighbour, employer/employee	business/donor/green/smart/frequent flyer/health/social insurance card; reference manual, prospectus, circular, survey; 'delete if not applicable'; worship, adore, look up to, look down on, turn somebody off, loathe, fall out with, hate the sight of, have a grudge against, keep one's distance, be captivated (by), be wary (of), feel indifferent (to), be faithful (to), commit adultery, keep a mistress, desert sb, get/gain/be given custody of one's children; on (the) grounds of mental cruelty/marital infidelity; child benefit, child support, alimony; belief(s), ideology(ies), philosophy(ies), conviction(s), point(s) of view, faith(s), sect(s), theology(ies), church(es), creed(s), persuasion(s); divinity, freedom of religion, established religion; Christianity, Protestantism, Judaism/Jew, Islam/Muslim, Hinduism/Hindu, Buddhism/Buddhist, atheism/atheist, mysticism/mystic, pantheism/pantheist, pacifism/pacifist; believer in, supporter of; religious, moral, firm, passionate, fanatical, obsessive, eccentric, moderate, dedicated,
--	--	--	--	---

2 Domov a bývanie - Mój dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine - Spoločnosť a životné prostredie - Spoločnosť a jej životný štýl	Môj dom/byt Zariadenie bytu building: house, flat, castle, farm; downstairs, upstairs, stairs, floor, door, window, wall; room: living room, sitting room, dining room, bathroom, bedroom, kitchen, toilet, hall; live, stay, build, move, paint, repair; table, desk, chair, armchair, bed, wardrobe, cupboard, drawer, light, lamp, carpet, rug, sofa, vase, fridge, cooker, washbasin, bath, picture, shower, mirror, cup	A1+ Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine town, village, countryside, housing estate, block of flats, skyscraper, palace, cottage, hut; storey, lift, ceiling, roof, chimney, gate, garden, lawn; study, guest room, terrace, balcony, garage; fruit tree, bench, playground; rent, heat, dust, sweep, knock, ring the bell, make the bed, tidy up; coffee table, settee, stool, plant, curtain, letter box, bookcase, cushion, ashtray	A2+ Spoločnosť a životné prostredie accommodation; detached house, semi-detached house, terraced house, bed-sitter, studio, villa, chalet, mansion, monastery, convent; attic, basement, cellar, porch, patio; skylight, French window, blinds, tile, ornament, coat hanger, chest of drawers, doormat, candlestick, saucer, cutlery; home appliances, stove, radiator; handle, tap, plug, frame, peg; greenhouse, swing, clothesline; path, pond, hedge, fence; (sport/cultural/educational) facilities, leisure centre; ecology, environment, pollution, unleaded petrol, waste, smog, energy, coal environmentally friendly, green products; destroy, damage, protect, recycle, protest, become extinct	B1+ Spoločnosť a jej životný štýl real estate, property, dwelling, high rise/high-rise block, council flat, barracks, ranch, shed, loft; landing, pantry, larder, hearth, mantelpiece, sideboard, cot, rocking chair, iron board, spot(light), kitchen utensils, upholstery, double glazing, polished parquet (floor), windowsill/ledge, shutter, gutter, electric current; driveway, courtyard, landscaping, vegetable patch, flowerbed; neighbourhood, suburb, slums; traffic jams, vandalism; acid rain, global warming, rainforest, the greenhouse effect, the ozone layer, endangered species, overpopulation; nuclear power, fossil fuel(s), alternative sources of energy, landfill(s); emit, discharge, dispose, dump; hectic/relaxed/healthy/contented lifestyle; fed up, tired, frustrated, enthusiastic, worried; long for, appeal to
--	--	---	--	--

3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Ľudské telo Fyzické charakteristiky	A1+ Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody	A2+ Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života	B1+ Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie
- Ľudské telo - Fyzické charakteristiky - Charakterové vlastnosti človeka - Choroby a nehody - Hygiena a starostlivosť o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie	head: face, nose, eyes, ears, mouth, lips, tooth/teeth; body: neck, throat, back, stomach, shoulder, arms, elbow, wrist, hands, fingers, thumb, legs, knee, foot/feet, ankle, heart, lungs; What's the matter with you?; I have got a/an ache, pain, temperature, cough, sore throat, cold, back ache; I am...fit, tired, cold; doctor, nurse, patient, dentist, pills; What does s/he look like?; S/he's tall, short, young, old-; hair: long, short,	eyebrow, cheek, chin, jaw, armpit, forearm, fist, palm, knuckle, shin, calf, thigh, heel, toe, hip, navel, bone, skeleton, brain, limbs; beard, moustache, mole, freckles; build: medium, thin, plump, well-built; pigtailed/bunches, ponytail; ribbon, slide, hair band; scrunchy/ie; to have sth in common; What is s/he like?; adjectives: intelligent, bright, patient, ambitious, nosy, obstinate, mean; stiff neck, runny nose, burn, wound, sore, bruise, break, fracture, frostbite, sprain, scratch, injury; injured, on duty; accident; first aid- kit, injection, operation, pharmacy, prescription; take medicine; I have a cold-; I feel	spine, rib, collar bone; liver, kidney, appendix, artery, vein, temple, eyelid, eyelash, gum, nostril, chest, (female) bust, biceps, ring finger; fingerprints; hairstyles: Afro, crew cut, skinhead, sideburns/sideboards, plait, bun, (side/middle) parting; backcombing/teasing; receding hairline, bald; features: wrinkles; height and build: tiny, petite, slim, overweight, fat, corpulent, obese; good looking, handsome/beautiful, unattractive; in his early/mid/late forties; adjectives connected with attitude to work/temperament/relationships/danger/t he mind: ill-mannered, even-tempered, impolite, rude, trustworthy, self-confident, frank, generous; get upset (with sb/about sth), get sb down, get on with, give up, put sb down, put up with; pneumonia, whooping cough, scarlet fever, measles, mumps, polio, chickenpox, shingles; a narrow escape, an epidemic of sth; a hangerover; thermometer, ointment, prescription, antibiotic(s); take sb's temperature, check sb's blood pressure, check sb's pulse, get	calf, thigh, navel, Achilles tendon, pelvis, intestines, tissue; hand sb sth, elbow one's way through, shoulder responsibility, finger a document, hand out, to eye sb, to be armed with sth, to foot, to head, to thumb through a book, be fed up to the back teeth (with sb/sth); slight, slender, skinny, chubby; frown; fringe, spiky hair; broad shoulders, well-developed muscles; double chin, turned-up nose, hooked nose; dark/light-skinned, cross-eyed, round-shouldered, left-handed; cancer, asthma, heart disease, leukaemia, tetanus, HIV, AIDS, haemophilia, eating/mental/personality disorder; DNA molecule, human/animal gene; be on sick leave, get/have a check up, undergo an examination, contract, vaccinate, cure, eat regularly; infected, eradicated, recovered; virus, treatment, emergency room, clinic, health department/authority; perfume, deodorant, powder, lotion,

	wavy, curly, straight	dizzy; I am depressed.	an X-ray, have blood test(s) done, protect, prevent, twist one's ankle, sneeze, choke, be concerned about, take (your) vitamin(s)/medication, get plenty of rest, do breathing exercises, take exercise, feel fit; symptoms: sneezing, coughing, rash; clean/brush teeth, have/take a shower/bath; toothbrush, toothpaste, comb, soap, shampoo, shaving cream, razor, make-up, lipstick; healthy/junk/fatty/fattening food; immune; sports/body conditioning, a balanced diet, gym, preventive medicine, hypochondriac	dental floss, mouthwash, manicure set, tweezers, nail polish, blow dryer, curlers, cotton swabs; foot odour, blotch(es), acne; vegetarian, vegan; nutritional information, label; fruit, vegetables, roughage/fibre, wholemeal bread, wholesome food
4 Doprava a cestovanie - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Priprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a leteckých sietí	Dopravné prostriedky car, bus, ship, boat, plane, rocket, bike, taxi, train, helicopter; go by car, take a taxi, arrive, leave, fly, drive, ride	A1+ Osobná doprava Priprava na cestu a cestovanie van, lorry, ferry, liner, speedboat, underground, motorcycle, ambulance, racing car, railway carriage, limousine, estate car, jeep, spaceship; off-road; get on/in/off/out, sail, get seasick, catch, miss, go on a trip/journey; zebra crossing, motorway, tunnel, traffic lights, crossroad, pavement; ticket inspector, steward/stewardess,	A2+ Turistika a cestovný ruch vehicle, truck, coach, tram, trolleybus, caravan, passenger/freight/local/express train, airship, hot-air balloon, hang-glider, tanker, hovercraft, submarine, raft, canoe, yacht, moped; jaywalk, hitch-hike, jump the queue; insert a coin, fill up the tank, run out of petrol/fuel, slow down, overtake, pay a fine, be airsick/carsick/seasick; harbour; chauffeur, driver, bus/train conductor, captain, pilot; customs officer, traffic warden; public transport, car park/parking lot, parking fine, parking ticket, ticket machine, check-in, destination, travel	B1+ Problémy cestných, železničných a leteckých sietí a through train, a nuclear waste train, aircraft, (jet) plane, four-wheel-drive, two-seater subsea vessel, liner, trawler, hydrofoil, rickshaw; jetty, cargo, a rough crossing; manoeuvrable, economical, easy to drive; exceed the speed limit, get/have a flat tyre, break down, pay a toll, plan an itinerary, reserve a seat, depart from, fasten your seat-belts, extinguish cigarettes, set off (from), set out (for), land at/in, pay a bill, put one's feet up, widen a road; roundabout/(traffic) circle, bypass,

		flight attendant; bus stop/station, railway station, airport, port, taxi rank; platform, waiting room, loudspeaker, fare, driving licence; abroad; mechanic, garage, petrol station; travel agency, package holiday, full/half board, single/return ticket, departure, arrival, timetable, passport control, valid passport, customs, travel guide, guide book, map, sightseeing, souvenir; tourist, traveller, visitor; book a holiday, change (planes/trains), board, take off, disembark, hire/rent, stay in, spend, get lost	insurance; road sign, rate of exchange/exchange rate; pack sb's luggage, exchange currency; self catering; receptionist, porter, holidaymaker, guest, host, courier; voyage, cruise, crossing, tour, business trip; ramble, trek	flyover/overpass; subway/underpass; train: sleeping car/sleeper, compartment, rack; long-distance; plane: excess baggage, boarding card, duty-free shop, gate, overhead locker/bin/compartment, aisle/window/middle/centre seat, visa, trolley, baggage reclaim/claim, runway, control tower, charter/scheduled/overseas flight; flight attendant, sightseer, non-smoker; foreign currency, traveller's cheques; backpack holiday, excursion, expedition; be delayed (by), be cancelled, be stranded at an airport, smuggle a bomb on board, be hijacked (by), lose altitude, divert (a plane to a different airport/city/country), make an emergency landing, crash (into), collide (with), be derailed, pull the emergency brake, sink, abandon (a sinking) ship, be marooned, be shipwrecked, alter the course (of a ship), interrupt the journey; turbulence, poor visibility, life belt/bouy/preserver/boat, slippery/slick/icy surface; crowded, overpriced, overbooked; 'peace and quiet'
--	--	---	---	---

5 Vzdelávanie a práca - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky	Škola a jej zariadenie Učebné predmety teacher, pupil; school, classroom, board/blackboard, chair, desk, schoolbag, pencil, pen, book, exercise book, homework; popular, important, favourite; learn, write, read, start/finish lessons, timetable; subject: English, Slovak, Maths, Geography, History, Science, Music, Art, P.E. (physical education), R.E. (religious education); double period, break	A1+ Pracovné činnosti a profesie classmate, student; marks, grades, class register; gymnasium, playground, holiday, chalk, sponge, duster, glue, map, ruler; to be good/poor at, interested in, attend, pay attention to, teach, study, practice; Computer Science, Craft, Drama, Humanities, Handwriting, Chemistry, Biology, Physics; foreign languages: German, French, Spanish, Russian; factory worker, doctor, nurse, shop-assistant, policeman, postman, cook, waiter, actress/actor, taxi-driver, gardener, baker, butcher, artist, soldier	A2+ Školský systém Celoživotné vzdelávanie teaching staff, headmaster/headmistress, headteacher/the head; teaching aid, wall chart, report, lined paper, felt-tip/fibre-tip (pen), stapler, compasses, ring binder, file; strict, bright, clever, gifted; raise hands, play truant, punish, learn by heart, cheat, revise, reward, make progress; apply, take, pass, fail, research, train, prepare, graduate; compulsory, optional, elective, voluntary; library card; school: nursery, primary, elementary, secondary, high, comprehensive, public, boarding, private, state, church, vocational; pre-school education, primary/secondary education, college, polytechnic, university, post-graduate education, further education, training course; school-leaving exams, A-level exams, graduation exam, exit exam; specialized in; Algebra, Technical Studies, Civics, Social Sciences, Conversation; salesman/saleswoman/salesperson, dressmaker/tailor, hairdresser/hair stylist, grocer, chemist, dentist, carpenter, mechanic, electrician, bricklayer, photographer, architect	B1+ Pracovné podmienky undergraduate, Head of (the Slovak) Department, Deputy Head; department, teaching facilities, set assignment, a wide range of subjects, curriculum, syllabus, stream/track (of students); workshop, seminar, lab (work), lecture; maths: protractor, a set, the square of a number; above average, diligent; Trigonometry, Economics, Computer Science; school: infant, junior, coeducational, integrated, selective, state-run; crib/copy, swot/cram, maintain discipline, to have a good command of, enrol, skip classes, grant a scholarship (to), bear the expense of tuition, partly subsidized by, bear the expense of tuition; periodical, reference book; progress, entrance standards, achievement test, continuous assessment, final exams; with honours; degrees: Bachelor's (BA), Master's (MA), Doctoral (PhD); 'He has a PhD in English from Oxford.'; dissertation, thesis, correspondence course; general practitioner (GP), medical practitioner, specialist in finance, marketing executive, public relations officer, government administrator, solicitor, barrister, lawyer
--	---	---	---	--

6 Človek a príroda - Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Človek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás - ochrana životného prostredia	Zvieratá/ rastliny Počasie the natural world; animals: mammals, birds, reptiles, pets, cow, pig, dog, mouse, frog, elephant, horse; seasons: spring, summer, winter, autumn; climate: dry, continental, wet, hot, cold; weather: sun/ny, rain/y, fog/gy, cloud/y, showery, calm; snow, sky, wind, clear, rainbow; plants: flowers, trees, bushes, roots, leaf/leaves, trunk, branch, grass	A1+ Životné prostredie animal species; types of animals: endangered, dangerous, wild, tame, farm, zoo, extinct; animals that hibernate in winter, insects; protection of animals, extinction, wildlife park; tail, wing, nest, beak, paw; What is the weather like?; chilly, cool, changeable, mild, pouring; rainstorm, shower, breeze, mud, mist, frost, temperature, degrees; Indian summer, weather forecast, meteorologist; centigrade; shine, skid, flow off, flood, evacuate; coniferous/deciduous tree, oak, maple, willow, palm, pine, needles; soil, lack of sth, region, the environment; industry, factories, power station; acid rain, fumes, litter, waste;	A2+ Podnebie countries, continents, land mass, islands; nature, ecosystem, jungle floor, treetops; mountain, hill, water, stream, river, lake, sea, ocean, wood, forest, rainforest, footpath, game/wildlife park/reserve; dump, get/be involved in, stay out of, make a habit of sth; unnatural, harmful, suited for, extinct; natural disasters: earthquake, landslide/mudslide, volcanic eruption, floods, tornado, hurricane/typhoon/cyclone, blizzard, drought; lava, volcanic cloud; poor soil, desert; erupt, spread; famine, starvation; manmade disasters: oil spill, chemical spill/leak, toxic waste dumping, chemical/ammunition plant explosion; release of radioactive material, blackout; packaging, carbon dioxide; victim(s), survivor(s); agriculture, farming, crop, fruit; plant, grow, pick, harvest; poisonous; buds, petals, tree covered hills; chilly, freezing, icy, humid, drizzle/drizzly; melt, pour with rain, rain heavily; sticky weather, sunshine; under threat, at risk, in bloom; 'everything went black', 'to make matters	B1+ Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia scales, gills, fin, whiskers, claws, mane, hoof; a flock of sheep/birds, a herd of cattle/horses, a swarm of insects, a pack of wolves, colony of bats/ants, pride of lions, school of fish; 'be fish out of water', 'fish for compliments', 'have a bee in one's bonnet', 'let the cat out of the bag', 'hear sth (straight) from the horse's mouth', 'the rat race', 'the black sheep'; a spell of good/bad weather, thunderstorm, thunder, lightning, windstorm, gale, sleet, slush, snowdrift, thaw, torrential rain; bitterly cold, raw, bleak; you're shivering/sweating/soaked, be soaked to the skin/bone, get/have frostbite/(a bit of) a tan; climate: arctic, tropical, temperate, inhospitable; a bunch of flowers, a clump of trees, vegetation, old growth forest/ancient woodland, swamp, marsh, peninsula, coast, beach, shoreline, estuary, cliff, peak, glacier, waterfall; the Richter scale, the green house effect, global warming, the ozone layer, ultraviolet
--	---	--	--	---

		emit	worse'; puppy, kitten, kid, lamb, chick, piglet, calf, duckling, gosling; coat, feather, skin, trunk tusk; sun, sunbathe	radiation, deforestation, desertification, destruction of a natural habitat; avalanche, wildfire, forest fire, tsunami; fertilizers, pesticides, aerosol cans; ozone friendly, leaded/unleaded petrol, diesel, natural gas; bottle/can/tin bank, rubbish/garbage dump, landfill/rubbish tip; alternative energy sources: solar/wind/hydroelectric power; recycle, reduce, reuse, reinvest; on the verge of extinction
7 Voľný čas a záľuby - Záľuby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia a internet - Výstavy a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti	Záľuby spare time; hobby/ies: photography, reading, drawing, plastic/paper models, taking care of a pet; collecting: stamps, hockey cards, badges, serviettes, posters; playing: computer games, dominoes, a musical instrument, chess, board games; join a club, collect, swap, show	A1+ Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet interest, board game, long-life hobby, hiking, gardening, doing crosswords, folk festivals, school club, leisure centre, spectator sports, parachuting, visiting theme parks, be crazy about, keen on, interested in, common hobby, get bored, relaxed, literature, short/detective/love/adventure/horror/spy story, textbook, war novel,	A2+ Výstavy a veľtrhy Kultúra a jej vplyv na človeka perceive the world; a sense of beauty, creativity, artistic expression; trash/kitsch, a pale imitation; be impressed, entertain, contribute to education, make life more interesting, stimulate the imagination, influence positively, enrich one's mind, challenge one's imagination; trade fair, book/craft/job fair, expo, exposition, exhibition, exhibit, display, music festival, art gallery, dog show, botanical garden, fairground, park; see an exhibition, be on display, hold, provide information; section, free admission; exhibitor, guide; live broadcast, cable/satellite TV, telly; chat/talk/variety/reality show, current affairs, serial, series, episode; quiz master, announcer/presenter/host;	B1+ Umenie a rozvoj osobnosti mania/-mania, pastime, worthwhile/beneficial hobby; socialising, crochet, sculpting, (historical) fencing, martial art; cut out beauty tips/recipes, solve crossword puzzles/Sudoku puzzles; amusement/video arcade, slot machine, one-armed bandit, Zorbing/sphereing/globe-riding, darts, snooker, pool, cards; bookworm, playwright, librarian; take one's mind off sth, devote time to, update one's collection, be worth one's attention, look up an entry/a book; time-consuming, readable, out of print, smashing, bestselling;

		romance, legend, sci-fi, author, title, illustrator, character, fairy tale, fable, writer, reader, lend, borrow, page, title, local station, listener, viewer, interview, channel, sitcom, soap opera, news, weather forecast, cartoon, music/sport/ documentary programme, surf the Internet, electronic mail, newspaper, magazine, journalist, photographer, reporter, newsagent, page, headline, article, paragraph, column, advertisement, crossword, horoscope, copy, daily, weekly, monthly, publish, show, be on, switch on/off, download, copy, print	viewing habits, jingle; worldwide web, the Internet, database, word processor, e-mail/email address, dot; file, browse, chat, e-mail; print media: journal, periodical, newspaper, magazine; feature, gossip column, cartoon strip, review; editor, columnist, owner, cartoonist, freelance journalist, correspondent; circulation; annually; independent; edit, skim through, switch over, turn up/down; poetry; paperback, encyclopaedia/encyclopedia, manual, travel book, bestseller, hardback, volume, supplement; setting, plot, conflict, idea, introduction, chapter; dramatist, poet, critic; publish a book/article; exciting, depressing, boring, entertaining; recommend; leisure time, relaxation, do-it-yourself, antiques, pottery, sewing, embroidery, singing in a choir, arranging flowers, coral viewing, bird watching, batik printing, weaving; redecorate, have a day out; take up, give up, enter a competition, prefer to, go in for; live entertainment, multiplex (cinema); challenge, delightful impression; amateur	public library, loan period, reminder, admission card, reading room, pocket edition; genre, non-fiction, novella, autobiography, the message of the book, its narrative power, (take a) surprising turn, witty plot, a work of lasting value, a masterful translation; flow of information, coverage, TV ratings, TV licence fee, transmission, commercialization, censorship, recorded highlights, phone-in, commercial, press review, reality show (Candid Camera); regular viewer, plasma TV, remote control; watch TV selectively/indiscriminately, pick up/tune in (to) a station, televise; via the Net, user-friendly; media mogul/tycoon, press baron; broadsheet, quality paper, tabloid, gutter/yellow press, cheque-book journalism, newsletter, freedom of the press, press release, supplement, obituary, editorial, classified (ad), caption, circulation; canard/fabrication/hoax, scoop, scandal; un/biased, right/left wing, conservative/liberal, middle of the road; virus, hacker, software, hardware, floppy disk (no one uses these anymore – dying term), flash/USB drive; double-click on the
--	--	--	--	--

8 Stravovanie - Stravovacie návyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie zariadenia - Priprava jedál - Kultúra	Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje food: meat, sausages, egg, chicken, fish, hot dog, hamburger; fruit: apple, orange, lemon, banana, pear, peach, sour/wild/sweet	A1+ Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky eating habits; starter, main dish, a snack, dessert; delicious; taste the food, lay the table, wash the dishes, have a meal; pork, beef, turkey, bacon, ham, seafood, sandwich, strawberry, grapes, grapefruit, pineapple, plum, apricot, (water)melon, walnut,	A2+ Stravovacie zariadenia Priprava jedál use, wash, peel, cut, chop, mince, mash, put, add, make, stir, cover, heat, sauté, boil, roast, bake, stew, grill, fry, barbecue; frozen, canned, tinned, pickled; places to eat and drink: canteen/cafeteria, pub (public house), bistro; types of food: fast-food, takeaway/takeout; atmosphere, brunch, slice, foodstuff; dumplings, filling, doughnut, noodles, macaroni, cereal, cornflakes; beverages: soda (water), refresher, cider, bottled beer,	icon/link, key in, print out, upload, download, bring out a new product; prize exhibit, show-and-tell, exhibition hall; stage/hold/mount/put on an exhibition, be open up to public, pose new questions, sth resonates with sb, bring joy, combat boredom, kill time, have different tastes, enrich one's mind/body/soul/spirit, broaden one's horizons; importance to one's inner life/soul, luxury or necessity, artistic inclinations, food for thought, intellectual property/nourishment, inestimable/considerable/enormous benefits	B1+ Kultúra stolovania Zdravá výživa appetiser, hors d'oeuvre(s), light meal, a bite, elevenses, tea; places to eat and drink: diner, restaurant chain, tavern; public bar, lounge bar; family gathering; nicely/elegantly/romantically/properly set table; simmer, melt, season, whip, shell, skin, brush, season, blend, steam, shred, grate, beat until foamy/stiff; smoke, leave to cool, carve; baking powder, yeast,
---	---	---	--	---	--

stolovania - Zdravá výživa	cherry; vegetable: carrot, tomato, potato, bean, pea, pepper, onion; drink: mineral water, milk, tea, coffee, fruit juice, lemonade, iced tea, soft drink; meals: breakfast, lunch, dinner, supper; fast food; restaurant; be hungry, be thirsty, have a drink, pour, eat, drink, cook; cold, hot	peanut, lettuce, cauliflower, celery, mushroom, cabbage; soft drink, Coke, squash, tonic (water), hard drink/liquor, alcohol, beer, wine, milkshake; bottle, tin, box; mix; pasta, spaghetti, pizza, pancake, crepe, pie, margarine, flour; loaf of /fresh bread, piece of cake, tub of margarine	draught/draft/tap beer, a lager, a pint; sparkling/fizzy, light, still; blackberry, raspberry, gooseberry, blueberry, almond, (roast) chestnut, hazelnut, coconut, mango; (brussel[s]) sprout, turnip, broccoli, leek, spinach, radish, garlic; poultry, duck, goose, lamb, fillet of fish, salmon, steak, kidney, liver; tasty, disgusting; chew, swallow, spill, order, serve, enjoy one's meal, have a good/healthy appetite, eat properly, go/be on a diet	skim/whole milk, dried milk, whipped/whipping/ single/double/sour cream, processed cheese; pastry/ies, angel-hair pasta, porridge; batter, dough; knead, let rise, roll (out); alcohol: ale, liqueur, eggnog, booze; full to the brim, on draught/tap; (vacuum) flask, a double, a bottle opener, corkscrew; tipsy, sober; teetotalter, abstainer, diner, a big eater; unscrew (a cap), uncork (a bottle), percolate (coffee), abstain (from); raw meat, joint of beef, marrow, mutton, veal stew, cutlets, chops, venison, sirloin, lean meat, kipper, oyster, prawn/shrimp; steak: rare, medium, well-done; bunch of; red/black current, brazil nut, pistachio, fig, date, papaya/pawpaw, lime; skin, flesh, core, stone/pit; asparagus, radish, watercress, parsnip, courgette/zucchini, daikon (oriental/ice radish); 'pass the salt', 'Smells delicious/wonderful/promising!', be greedy, be choosy, be starving, digest, suffer from indigestion, catering firm
---------------------------------------	--	--	---	--

9 Multikultúrna spoločnosť - Cudzie jazyky - Rodinné sviatky - Cudzojazyčná komunikácia - Štátne a cirkevné sviatky - Zvyky a tradície v rôznych krajinách - Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	Cudzie jazyky Rodinné sviatky nation/nationality, foreign language, mother tongue; grammar, spelling, vocabulary, pronunciation; different and common words; cultures, church/religion, festivals, food; Easter; Christmas, carols, stockings, reindeer, turkey, candles, tree, star; family, relatives, birthday, wedding, presents, congratulations, cards; meet, visit, buy/give/get presents	A1+ Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky original inhabitants, tribes; invasion; new living conditions, languages, new/borrowed words; public holiday, festival, historical event/figure, culture, monument; Thanksgiving, feast, pumpkin pie; ornament, mistletoe, invitation, anniversary, party, entertainment, picnic, barbecue; annual, seasonal, holy, polite; organise, invite, spend, collect, decorate, commemorate; religion: Christianity (Catholicism/Protestantism), Islam; Christian, Catholic, Protestant, Muslim; mass, service; importance of studying languages: job, travel, study, school; stay abroad, translate, watch, revise; dictionary, TV, radio, evening classes, difficulties, better working conditions,	A2+ Zvyky a tradície v rôznych krajinách Jazyk a komunikácia go out, get engaged, get married; registry office, civil marriage, civil ceremony, reception, bride, (bride)groom, bridesmaid, best man, married couple; mixed cultures, development of language(s), political situation(s), invention(s), science and technology; values, persecution; cooperate, live off, listening to, reading; pagan tradition; legend, history, custom; Halloween: trick-or-treating, masks, costume, pumpkin, jack-o'-lantern; Guy Fawkes/Bonfire Night: bonfire, fireworks; Christmas Day, Christmas Eve: Christmas dinner, sauerkraut soup/stew, carp, potato salad, midnight mass, stable, crib/crèche/manger/nativity scene, wise men; Boxing Day; Lent, Holy Week, Good Friday, Easter: (decorated/chocolate) eggs, Easter egg hunt, palm branches; switch/whip, sprinkle/throw/water (on); English: influences, varieties, dialect, widespread, official, differences, British/American English, slang, original, vocabulary, body language; shake, wink, wave; language: communication, verbal / non-verbal, pictogram, gestures, miming, formal/informal, music, knowledge; the Net, phone, mobile/cell phone; chat	B1+ Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií honeymoon, stag/hen party, christening, cot/crrib, pushchair/stroller, pram/baby carriage, high chair; to exchange rings, to have a baby; grief, wreath, funeral, cemetery, mourning; grieve, bury; Whitsun, New Year's Eve, New Year's Day, Hogmanay, first footing, new trends, bobbing for apples, superstitions, ghost, ghoul, witch, warlock, goblin; fewer traditions kept in towns and cities, family traditions; language laboratory, learning strategies, language barrier, handwriting, jargon; fluently, (speak) like a native, accent; bilingual, monolingual, spoken/written; nation, race, religion, ethnic group, minority; resident, emigrant, immigrant, refugee; ghetto, shanty town; policy, asylum, overpopulation, exploitation, inequality, segregation, prejudice, violence, violent crime, assimilation, integration, coexistence, benefits, understanding, cosmopolitan; break up, decline, pick sth up, speak your mind, help out, protest about/against sth, tell sb off, learn sth parrot-fashion; 'a likely
---	--	---	---	--

	translation	shortcuts/abbreviations /chatspeak/txtspk/sms language, emoticon/smileys	story', 'loud and clear'
10 Obliekanie a móda - Základné druhy oblečenia - Odevné doplnky - Výber oblečenia na rôzne príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov - Móda a jej trendy	Základné druhy oblečenia clothes: T-shirt, shirt, jumper, pullover, sweater, jeans, trousers, shorts, skirt, dress, jacket, anorak, coat, fancy dress costume; hat, cap, socks, shoes, trainers, sandals, boots, slippers; night shirt, pyjamas; get dressed, put on, take off, wear, go with	A1+ Odevné doplnky knickers, underpants, underwear, bra, tights, moccasins, sweatshirt, cardigan, uniform, swimsuit, swimming costume, gloves, scarf, fur coat; button, pocket; try on, do the buttons up; comfortable, baggy, tight-fitting; be grown out of something, be dressed in latest fashion, be neatly dressed; accessory/ies: jewellery, necklace, earring, body jewellery, ring, belt, handbag, lipstick, tie, sunglasses, watch, purse, umbrella, perfume	B1+ Móda a jej trendy tailcoat, frock-coat, tailored suit, cocktail dress, studded jacket, double-breasted jacket, figure hugging dress, clinging dress, frilly dress, A-line dress, bell-shaped skirt, Lycra shorts, mini-skirt, lingerie, slip, half-slip, vest, shawl, mittens, ear muffs, flared trousers, dungarees/overalls, corduroys/cords, denims, leotard, sweatband, knee pads; flip-flops/thongs, clogs, high-heeled shoes, flats, slip-ons, stilettos, knee-high boots, loafers, beret, (nun's/monk's) habit; veil, train, hood, stand-up collar; brooch, pendant, cuff links, pin, studs, braces/suspenders, walking stick, attaché case; suede, linen, towelling, felt, corduroy, criss-cross, plain, zigzag, herringbone, lace, patchwork, patched, stretch, batik, mohair; crease-resistant, unshrinkable, ready-made/off-the-rack, tailored/tailor-fitting, collarless, sleeveless;

				neckline, the cut of the sleeves, edging, style, design; worn-out, garish, navy blue, fringe, faded, flashy, classy, tacky, chic, dowdy, tasteless, up-to-date; the rage of the season, fad, craze, haute couture, 'the catwalk'; follow the fashion trends, be choosy, suit, match, fit, let out/down, take up/in, be fashion/brand-conscious, have good taste, polish shoes; brand new gear, varnished nails, pierced tongue, dyed hair, shaved eyebrows, tattooed arm
			A2+ Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti duel, competition; venue, arena, ring, pool, course; bat, stick, oar, paddle, helmet, board, puck; referee, umpire; heads or tails, stopwatch, penalty; athletics/track and field: sprints, middle/long distance runs, the hurdles, the relay, the javelin, the high jump, the hammer throw, the discus, the Pentathlon, a marathon; gymnastics: the (pommel) horse, the (still) rings, the parallel bars; fitness, bodybuilding, aerobics; disabled, professional/amateur; tiring, boring, exhausted, expensive, exciting, reliable, responsible, strong	B1+ Nové trendy v športe Fair play športového zápolenia weather conditions, club, locker room; money, business, commerce, scandal, drug, doping, anabolic steroids; court, rink, race course/track, racing circuit; be suited for, to comment (on), to bend the rules, be involved in, be allowed/obliged to do sth, manage to do sth, keep an eye on sb/sth, break, tackle, smash, contribute, relax; unfair, dangerous, safe, cheerful, devastated, bored, ambitious, courageous, well prepared; adrenalin, danger, overtraining, condition, fame, participation, prize, pain, weakness;
		Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne sport/game: individual/team, summer/winter, outdoor/indoor; football, volleyball, ice hockey, basketball, golf, swimming, skiing; gym, playground, field; match; equipment: ball, net, basket, darts, knee pad; somersault, do exercise, go jogging, play football, be fond of, be interested in, be keen on, give up, take		
11 Šport - Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre rozvoj osobnosti - Nové trendy v športe - Fair play športového zápolenia				

		up, win, lose, tired of sth, take part in, take a risk, take sth to its limits	willed, competitive; daily routine, in a state of shock, in preparation for sth; be in good/better health, feel sorry for sb, give talks, make rapid progress, back out, be into, get across, go through with, put on, set up, turn down	bungee jumping, white-water rafting, cave tubing/black-water rafting, microlighting; bowling, rugby, squash, downhill, skibobbing, curling, biathlon, skating, speed skating, diving, scuba diving, windsurfing, rowing, canoeing; swimming: freestyle, backstroke, breaststroke; flipper, rod, rope, hook, saddle, shuttlecock, gloves, goggles, racquet, cue, sports/energy drink
12 Obchod a služby - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitness, ...) - Kultúra nakupovania a služieb	Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie post office; postman; letter, postcard, postcode, stamp, telegram, envelope; air-mail; bank, banknote, coin	A2+ Druhy a spôsoby nákupu a platenia Hotely a hotelové služby shopping centre, shopping mall, corner shop/store, drugstore, florist, stationer's, hardware store/ironmonger's, fishmonger's, tobacconist, jeweller's, gift shop, delicatessen; self service; clerk, counter, scales, cheque, cash register, price, receipt, change; express letter, letterbox, post box, stamp machine, postmark, parcel, package, label; deliver post/mail/packages/letters, return to sender; public telephone, phone box, directory, phone book; pre-packaged, congratulations; bargain, purchase, goods, discount, reduction; household goods, cleaning products, toiletries; pay in cash,/by credit card, charge, overcharge, queue;	B1+ Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitness,...) Kultúra nakupovania a služieb long distance call, extension, switchboard; junk mail, registered post, leaflet, printed matter, postal order, P. O. Box, c/o, custom's declaration, postal rates, postage; inquire at the counter, fill in block letters, send condolences, forward a letter, acknowledge the receipt of, put through, hold the line; wholesaler, retailer, a chain store, bakery/patisserie/confectioner's, off-licence/liquor store, pawn shop, betting shop, charity shop, duty-free store; fitting/changing room; large selection of, brand of; hire purchase/installment plan, monthly	

			accommodation: one-star/five-star hotel, guest house, single room, double room, twin room, full board, half board, bed and breakfast; porter, tip, chambermaid; luxurious, economy, comfortable; connect, book, reserve in advance, check in/check out at reception, fill in the registration form, stay; on arrival/upon departure	instalments, on credit; auction, opening bid; guarantee/warranty; sell off at reduced prices, there is a rush to, deal in, sell to the highest bidder, to be served; order by mail/on line/over the phone; e-commerce, home-delivery service, catalogue sale; suite, en-suite, vacancy, hotel key card, staff entrance; approximate length of stay, fully booked, cancel the reservation, the price includes, extra charges/fee, surcharge; customer service, shopping spree, brand-new, economy package, choice goods, faulty product; complain to the manager, settle the account, put a service charge on the bill; hairdresser, barber, beautician; relaxation/fitness centre, lounge, beauty parlour; hair: a close cut, hair care, dye/colour, highlight, streak, get a haircut, needs trimming; complexion, sensitive skin; foundation, cream, foam, lipstick, nail polish/varnish; smooth out wrinkles, apply lotion, sprinkle/spread the powder, rinse off
13 Krajiny, mestá a miesta - Krajiny a svetadiely	Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto	A2+ Geografický opis krajiny Citizen; the European Union, the Far East, the Ukraine, the Netherlands;	B1+ Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest Tropic of Capricorn, Tropic of	

- Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest		America, Europe, Africa, Australasia, Antarctica, Asia; the North Pole, the Equator, the southern hemisphere; climate: subtropical, arctic, mild; land, ocean, sea; direction: east, westwards; expressions of place: on the right bank of the river, situated – to the south, in the north, in the centre, on the coast; natural resources; capital city, city, city centre, town hall; border, lane, open-air museum, home town, memorial/monument; inhabitant; industry; square, quarter, district, region; roads, streets; chain store, warehouse; originate, spread; go sightseeing, wander, design; walk back in time	dependent territory, colony; reside, inhabit, occupy, rise, descend, be rich in; hamlet, council, spa, medieval town, dwelling; county, tourist attraction, historic site, ruins, tourism, pedestrian crossing, multi-storey car park, hotel, cable-car; tour, surround, stroll, follow a route, revitalize, restore, explore; neat and tidy, unsafe, unclean, well- developed, under-stocked (shops); peninsula, island, lowland, valley, hill, mountain range, peak, forest, tropical rain forest, jungle, estuary, volcano, dam, canyon, reef, cave, shore, pond, canal, channel, semidesert; landscape, natural beauty; above/below sea level, annual rainfall, surface; navigable, steep, stony, upland, hilly, mountainous, extinct, ancient, crowded, rural, urban, unique, sandy, barren	Cancer, line of latitude/longitude; thinly populated, difficult to reach, inaccessible; natural wonder, climatic zone, tundra belt; bush, shallow brook, stream, swamp, artificial lake, loch, abyss, waterfall, geyser, thermal spring, meadow, overhanging cliff, gentle slope, glacier, isthmus, cape, outback, plateau, moorland, vast area, path; rare animals, protected species; metropolis, skyline, amenity/ies, density of population, precincts, crescent/circle, green belt, outskirts, environs, industrial/housing estate, scattered farms; be washed by; bustling, lively, hectic, quaint, run- down; cultural heritage, landmark, fortification(s), stone-built/concrete house, architectural style, Gothic style, column, pillar, tower, drawbridge, gateway, tomb, dungeon, torture chamber; rich ornamentation, fresco, altar, marble, sculpture, stained glass, manuscript, coat of arms, suit of armour, priceless treasure, artefact; breathtaking, half- timbered, cosmopolitan, well- preserved, eye-catching, richly decorated, in good condition; reconstruct, collapse, convert into, date from, witness, destroy,
---	--	--	---	--

				appreciate the charm, overlook, head for, give the impression of, transform, reveal
14 Kultúra a umenie - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť – kultúra			Druhy umenia Kultúra a jej formy the arts, the performing arts, the fine arts; sculpture, painting, architecture, ceramics; music, the theatre, ballet, opera, film; literature: biographies, novels, short stories; a soundtrack, scheduled action, drawback, personal experience, brush, canvas, message, motivation, graffiti, personal stamp, tag, scribble, key/time signature; genres: western, science-fiction, fantasy, thriller, animated, action, crime, drama, musical, comedy; film: script, setting, plot, scenery, the goodies/baddies, the good/bad guys, blockbuster; release a film, 'What's on?/What's showing?'; the stage: usher, dress rehearsal, opening night, costume, audience, act, theatregoer, a hit, a flop, an understudy, matinee; stage a production, put on a play, paintings: realistic, abstract, portrait; exhibition, trend, amusement, arcade, dating show (on TV), multiplex; based on, shoot a scene, tend to, act, figure, queue for a ticket, star in, be worth seeing, recommend, refer a film to	B1+ Umenie – spoločnosť - kultúra film/movie: silent/talking, colour/black-and-white, trailer, feature film, documentary, cartoon, newsreel, cliffhanger, location, studio, prop, stage lighting, stunt, dubbed/subtitled; credits, star, co-star, stage manager; memorable, string section, composer, soloist, lyrics; contemporary, classic; visual art: secular/sacred, water colour, oil painting, foreground, background, perspective, masterpiece, mural, still life, nude, figure painting, scenery, building; professional artist, famous writer; collection, exhibit, an original, a reproduction, a forgery/fake; restoring, framing, hanging, taking photographs; tradition, folk art, festivals, folk dress/national costume; amateur; Flemish tapestries, embroidery; souvenirs, parade, a float, harvest; irony, benefit, award, cruelty, violence, a surprise ending, by far the best/worst film, it is/not worth seeing; be deeply impressed

			sb, suitable for, take up, speak one's mind, play an instrument; seasonal, fabulous	by, get rave reviews for, set up scenery; burst out of laughing, giggle/cackle/chuckle, crack sb up, laugh your head off, make/pull a face, play around; programme
15 Človek a spoločnosť; komunikácia - Jazyk ako dorozumievací prostriedok - Formy komunikácie - Kultúra komunikácie			Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie first/second/foreign/language, accent, dialect, slang body language, feeling, thought, sign language, gesture, symbol; bilingual, monolingual, multilingual, mother tongue, speech, oral, written, verbal, non-verbal; dial; e-mail, chat room, website	B1+ Kultúra komunikácie communicative skills, integrated skills, varieties of language, language competence, learning strategies; fluency, accuracy, precision, posture, facial expression; logo, insignia; carbon copy; in-box, picture messaging, spam, text message, attachment, voicemail, browser, download, forward, homepage, modem, online, search engine; convey information, talk face-to-face, mime; chatter, gossip, whisper, murmur, groan, mumble, mutter, shout, scream, shriek, preach, nod, shake one's head, boast about, insist on, object to, threaten to, argue with/about, complain to/about, confess, urge, beg, butt into, express one's sentiments about sth to sb, put one's message across to sb, blow a kiss to, wave goodbye to

16 Mládež a jej svet - Aktivita mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Predstavy mládeže o svete		Aktivita mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi peer group, peer rivalry; weekend job, babysitting, household chores, charity work, volunteer work, community work, clubbing; school/church choir/team, language/music school, youth centre; declaration of love, morals, sympathy, clash, revenge, victim, intolerance, patience, fairness, ability to listen; fight for human/children's/animal rights, be passionate about, long for, be spoilt, be popular with, copy/emulate, show off, count on, ignore, bully, tease, make fun of, fear of, make remarks (about), make friends (with), put somebody off, look down on, take up	B1+ Generačné vzťahy Predstavy mládeže o svete accomplish one's goals, contribute, donate, collect money, provide shelter for the homeless; antiglobalist, Greenpeace member, punk, hooligan, vandal, gang member, the leader of the pack, the black sheep; friction, irritating habits, unavoidable rows, endless misunderstandings, a time-out, strictness, narrow-mindedness, double standard, upbringing, route to independence, ambition, quality of life, a gap year, military service, leadership, commitment to friends, moral support, aggression, teenage cults, crime rate; highly motivated, tolerable, intimate; squabble, fall out, break the ice, bridge the gap, make sb happy, stick up for, let sb down, look up to sb, stop liking, get on sb's nerves, have conflicts, cope with sb/sth, let somebody down, have respect for, oppose, obey, tell off, cut down on, get cross with, take after, lay down/break the rules, talk something over, treat like, dis/agree on, live on one's own, sink into addiction, be tempted to do sth, commit a crime, vandalize, live on a tight budget, tattoo, pierce, dye, be independent, be obsessed with, be hooked on, choose priorities, vote,
---	--	---	---

17 Zamestnanie - Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie - Nezamestnanosť			Pracovné pomery a kariéra work, job, occupation, profession, salary/wage, qualifications, knowledge, experience, reputation, working/work day, nine- to- five job; clerical/manual, part/full time, temporary, permanent, self-employed; respected, creative, motivated, competitive; un/skilled worker, employer/employee, trainer/trainee; advertisement, application, reference, interview, hire/fire, management, branch, orders, promotion, working conditions; find/look for/get/work; (He's) as a (manual labourer) in a (factory) for (Skoda); (He's) at work (now); work hard, apply for, start work, set an example, go into details, make up, get in touch, do one's best, do badly, do sb a favour, keep up, enclose, look out for, be spoilt for choice, mind one's manners, take control of, be responsible for, be qualified for, be due to, communicate by/with, make contact with, renew; cash, mental arithmetic, in need, face to face (with)	give/get a head start, ignore conventions, be concerned about, splash out a lot of money on sth, fulfil B1+ Platové ohodnotenie Nezamestnanosť blue/white collar, stressful, rewarding, challenging, demanding, mundane, decisive, entry-level; workaholic; be addicted to, volunteer, do sth for a living, moonlight, invest, cause trouble, drive sb crazy, expand, irritate, be knee deep in work, work like a dog, earn/make money, be on strike, be short of cash, resign, quit, be unemployed, be laid off, be fired, give sb the sack, put sb out to grass, beg, shut the door in sb's face, bet, gamble, make deposits, lend/borrow, donate; working conditions, shift, flexi-time, training course, advantage/disadvantage, perk; bank, checking account, savings account, bank loan, mortgage, credit card, monthly statement, fees, income tax, currency, exchange rates, debt; pension, unemployment, job centre, cost of living; stepping stone; un/dis/satisfied, well/badly paid, homeless, illegal, bankrupt, on the dole, 'money doesn't grow on trees'
---	--	--	--	---

18 Veda a technika v službách Půdstva - Technické vynálezy - Vedecký pokrok				Technické vynálezy vedecký pokrok scientist: field, branch, genetic engineering, cybernetics, bioclimatology, geopolitics, nuclear engineering, cryogenics, astrophysics, electronics, ecology, meteorology, botany, anthropology, applied science; natural laws, theory of evolution, gravitation, wavelength, electric charge, solar energy, nuclear chain reaction, phenomenon; invention, discovery; achievement, innovation, research and development, experiment, trial, proof, hypothesis, process; electronic equipment: gadget, appliance, machine, device; information technology: artificial intelligence, data-processing, microchip; medicine: antibiotic, bacteria, DNA molecule, gene, human genome, laser; physics: atom, electric current, equation, gravity, radioactivity; astronomy: black hole, galaxy, solar system; design, develop, devise, discover, launch, invent, explore, transmit; button, switch, plug, flex/cord, connection, socket/outlet; volume control, channel switch, remote control, built in timer; battery
--	--	--	--	---

				operated, cordless; formula, sample, test tube, equation, matter, property; high-tech/advanced technology, up-to-date knowledge; scientific approach, reference library, symposium; conclude, analyse, dissect, verify, evaluate, assume, suppose, emit, abuse, create, supply, give an account of
19 Vzory a ideály - Človek, jeho vzory a ideály - Pozitívne a negatívne vzory				Človek, jeho vzory a ideály Pozitívne a negatívne vzory humanity, virtue, vice, fame, weakness, detriment, developing country; role model, icon, idol, example, hero/heroine, campaigner, celebrity, terrorist, freedom fighter, white supremacist, racist; behaviour, personality trait, ability; compassion, generosity, kindness, loyalty, sensitivity, willingness, self-sacrifice, persistence, commitment, courtesy, devotion, perseverance, respectability, attractiveness, durability, intolerance, arrogance, dishonesty, cruelty, brutality, thoughtlessness, hypocrisy, vanity; charity/charitable work, voluntary/volunteer work, social work, the fight for freedom, God-given right/talent/gift, policy of friendship, peace movement,

				diplomacy; dictatorship, symbol of repression, opponent, black list, ethnic cleansing; approve of, admire, be involved in, attract, appeal (to/for), achieve, support, have in common, fascinate, repel, revolt, disgust, distrust, make concessions, ban, abuse power, persecute, cleanse, be denied one's right to, misuse, betray, trust, publicize, sacrifice, idolize, bring freedom, have strong principles, triumph, be talented/gifted, be awarded, be appointed, be under arrest, criticize, campaign for human rights/against apartheid
20 Slovensko +13 - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície				Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície geographical location, neighbouring countries, landscape, mountain range, peak, hill, forest, national park, endangered/protected species, lichen, edelweiss, mountain pine, chamois, marmot, eagle, falcon, lynx, marten, otter, mink; lowland(s), plain(s), arable land, fertile land, environs, region, district, mining town, coronation city, the capital city; agricultural, industrial, above sea

			level, on the bank of the river Danube/the Danube River; raw materials, quarry, (brown) coal, limestone, gravel, mineral salts, clay; population, density, nationality, minority; Slavic tribe, Slav, the Glagolitic alphabet, empire, missionaries, liturgy, principality/princedom, invasion, national revival, liberation, emancipation, dynasty, uprising, rebellion, treaty, troops, normalization, the Velvet Revolution, 'the Velvet Divorce'/the dissolution of Czechoslovakia, sovereign, constitution; feudal, totalitarian, independent; be situated, spread, border on, be officially recognised, establish diplomatic relations with, become a member of, accepted into, be founded, originate, date back, settle, disintegrate, oppress, take over, resist, declare; mineral spring, cave/cavern, chateau(x), thermal spa, landmark, memorial, monument, sacred building, folk architecture, cottage, wooden church, sight, crypt, tomb, group of sculptures, palace tower, spire, Marian/plague column, treasure, crown jewels, coloured facades, historical heritage, masterpiece, cradle of, excavation,
--	--	--	--

				castle ruin, fortification, gate, shrine, pilgrimage, town hall, folk festival, Slovak cuisine, sauerkraut soup/stew; in the square, at the castle; hospitable, spectacular, magnificent, fascinating, stunning, impressive, breathtaking, scenic; picturesque, snow-capped, teeming with, medieval; be worth seeing, tower above, display
21 Krajina, ktorej jazyk sa učím +13 - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície				Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície location, area, regions/provinces/territories, landmarks, neighbours, borders, islands, climate, weather, natural resources, industry, agriculture, inhabitants; natural beauty, rivers, mountains, highland(s), deserts, place(s) of interest, natural wonder(s), national park(s), health/beach/golf/seaside/vacation/holiday/ski/destination resort, historical events, buildings, towns, museums, exhibitions, seasonal festivals, inner city, districts/boroughs/parts/areas of cities, Greater London/Sydney/Atlanta, fortification, wall, cloister, courtyard, convent/monastery; system of

				government, democracy, republic, monarchy, head of state, king/queen, president, prime minister, the cabinet/executive council, parliament, a bill, a law, flag, symbol, constitution, election, political party, political changes, political power; civil war, War of Independence, revolution; former colony/ies, penal colony, the Commonwealth (of Nations), Puritan, the Mayflower, the Pilgrim Fathers, the Magna Charta; reign/rule/govern with the support of the people/government/army, approve, veto; multicultural society, ‘melting pot’ ‘salad bowl’, cultural mosaic, tolerance; cosmopolitan, off shore, pebbly; import/export foodstuffs/products/goods
--	--	--	--	---

VII Učebné plány

Schválená koncepcia cudzích jazykov v ZŠ a SŠ, ktorá bola prijatá dňa 12. septembra 2007 uznesením vlády SR č.767/2007, stanovuje zavedenie cieľového modelu do praxe v prechodnom období päť až osem rokov. Navrhované modely učebného plánu vychádzajú zo súčasného stavu a predpokladajú rad postupných zmien pre dosiahnutie všeobecného cieľa: *dosiahnutie komunikačnej úrovne B1/B2 podľa SERR v prvom CJ a komunikačnú úroveň A2/B1 podľa SERR v druhom CJ u všetkých žiakov edukačného systému v SR po skončení strednej školy a uznanie dosiahnutého jazykového vzdelania vo všetkých členských štátoch Európskej únie a Rady Európy.*

Z daného dôvodu je nevyhnutné ponúknuť model pre prechodné obdobie, ktorý zabezpečí kvalitu, efektivitu a koherenciu zavedenia cieľového modelu všetkým školám podľa ich možností a reálneho harmonogramu implementácie.

Prechodný model si môže škola zvoliť pri implementácii prvého cudzieho jazyka, ale do troch rokov/max. piatich rokov od začiatku doby implementácie musí prejsť na cieľový model od 3. ročníka ZŠ.

Druhý CJ sa zavedie v prechodnom období 8 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu 2. cudzieho jazyka. V prípade, že škola dokáže podľa presne stanovených kritérií zabezpečiť cieľový model skôr, môže ho uviesť po rozhodnutí vedenia školy do praxe.

Zavedenie nového modelu so všetkými náležitosťami sa začne realizovať od školského roka 2009/2010 **povinným zavedením jednotného variantu učebného plánu** ako to stanovuje model pre prechodné obdobie, t. j. od 5. ročníka ZŠ v prvom CJ v hodinovej dotácii 4 hodiny týždenne. V prípade, že škola disponuje kvalifikovaným učiteľom 1. stupňa môže prejsť na cieľový model pre prvý cudzí jazyk ihneď od začiatku zavádzania koncepcie do praxe. Cieľový model pre prvý cudzí jazyk sa bude zavádzať v prechodnom období 3 - 5 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu prvého CJ.

Pod pojmom kvalifikovaný učiteľ pre 1. stupeň ZŠ sa chápe učiteľ, ktorý dosiahne minimálnu úroveň v cudzom jazyku – B2 podľa SERR, má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ a absolvoval štúdium v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí, alebo učiteľ, ktorý dosiahol vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo všeobecnovzdelávacích/akademických predmetov so špecializáciou cudzí jazyk a doplneným štúdiom v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí.

Počet učiteľov potrebných pre implementáciu cieľového modelu v druhom cudzom jazyku bude zabezpečený z množiny počtu už existujúcich učiteľov cudzích jazykov.

Prechodné obdobie implementácie cieľového modelu sa skončí najneskôr v školských rokoch 2017 - 2019. Celková doba implementácie je závislá od realizácie štátom stanovených podmienok, ako aj od schopnosti škôl dosiahnuť cieľový model v kratšom časovom období. **Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu cudzích jazykov v cieľovom modeli.**

Školy, ktoré majú schválený variant od 1. ročníka a spĺňajú podmienku kvalifikovanosti učiteľa cudzieho jazyka 1. stupňa, môžu si tento variant ponechať v rámci Školského vzdelávacieho programu.

Cieľový model

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	
Maturitná úroveň		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ		
Dosiah. úroveň SERR		A	B		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B			AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ	
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3			B1/B2.1	B1	A2		
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2			
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2****		
	1. roč.	4	3	3		4	3	2****		
						4	3	2****		
										AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2		A1	A1	A1		
Základná škola (ročník)	9. roč.	3	3	3		3	3	3		
	8. roč.	3	3	3		3	3	3		
	7. roč.	3	3	3		3	3	3		
	6. roč.	3	3	3		3	3	3		
	5. roč.	4	4	4						
	4. roč.	4	4	4						
	3 ***	3	3	3						
Počet hodín týždenne		39	35	32	26 30 22					
Absolútny počet hodín		1083	963	738	432 552 312					

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet - pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 1. CJ	3./4. ZŠ	4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.	5.				GYM
													SOŠ
													SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2. CJ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2.	2. 2./3. 2./3.	3./4. 3./4.	4. 3./4.	4.						GYM
													SOŠ
													SOU

Model pre prechodné obdobie

	Ročník	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba
	Maturitná úroveň	1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ	
	Dosiah. úroveň SERR	A	B			B			
Stredná škola (ročník)	4. roč.	B2	B1	B1.1		B1.1 B1	A2(2.1)		
	3. roč.	4	3			3 v 5*	2		
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***	
		4	3	3		4	3	2***	
Základná škola (ročník)		ZŠ	ZŠ	ZŠ					
	Dosiah. úroveň SERR	A2	A2	A2					
	9. roč.	4	4	4					
	8. roč.	4	4	4					
	7. roč.	4	4	4					
	6. roč.	4	4	4					
	5. roč.	4	4	4					
	4.								
	3.								
	2.								
	1.								
Počet hodín týždenne		36	32	29		14 / 18	10		
Absolútny počet hodín		1080	960	735		420 / 540	300		

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet - pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)												
Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 1.CJ	5./6.	6./7.	7./8.	8./9.	1.	2.	3.	4.	5.			
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ	1./2.	3./4.						
					1./2./3.							
Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)												
Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.						
	1.	2.	3./4.	4.								
	1./2.	2./3.										

Cieľový model pre školy s vyučovacím jazykom národnosti

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba
Maturitná úroveň		A	B		AJ NJ FJ RJ	B			AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Dosiah. úroveň SERR		B2.1	B1.1	A2		A2/B1.1	A2	A.1	
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3			3 v 5*	2		
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2****	
	2. roč.	4	3	3		4	3	2****	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2****	
Dosiah. úroveň SERR		A2.1	A2.1	A2.1		A1.1	A1.1	A1.1	
Základná škola (ročník)	9. roč.	3	3	3		2	2	2	AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	8. roč.	3	3	3		2	2	2	
	7. roč.	3	3	3		2	2	2	
	6. roč.	3	3	3		2	2	2	
	5. roč.	3	3	3					
	4. roč.	2	2	2					

3 ***	2	2	2

Počet hodín týždenne	35	31	28
----------------------	----	----	----

20	24	18
----	----	----

Absolútny počet hodín	970	853	644
-----------------------	-----	-----	-----

330	442	252
-----	-----	-----

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet - pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1	C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2			
Ročníky v 1. CJ	3./4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.				GYM SOŠ SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2.cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2. CJ	6./7./ 8./9 ZŠ	1. 1./2. 1./2./3	2. 2./3.	3./4. 2./3./4.	4.*								GYM SOŠ SOU

Model pre prechodné obdobie pre školy s vyučovacím jazykom národností

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba
Maturitná úroveň		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ	
Dosiah. úroveň SERR		A	B		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B			AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3			B1.1 B1	A2(2.1)		
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2		
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***	
		ZŠ	ZŠ	ZŠ		4	3	2***	
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2					
Základná škola (ročník)	9. roč.	3	3	3					
	8. roč.	3	3	3					
	7. roč.	3	3	3					
	6. roč.	3	3	3					
	5. roč.	3	3	3					
	4.								
	3.								
	2.								
	1.								
Počet hodín týždenne		31	27	24		14 / 18	10		
Absolútny počet hodín		930	810	600		420 / 540	300		

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet - pre žiakov, ktorí majú záujem
o nadstavbové štúdium

Úroveň kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk												
Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 1.CJ	5./6.	6./7.	7./8.	8./9.	1.	2.	3.	4.	5.			
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ	1./2.	3./4.						
					1./2./3.							
Úroveň kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2. cudzí jazyk												
Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.						
	1.	2.	3./4.	4.								
	1./2.	2./3.										

Literatúra

BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris : Hachette éducation 2000.

BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *LEVEL B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris : Didier 2004.

BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOUE, G. *LEVEL A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilt) pour les premiers acquis en français*. Paris : Didier 2005.

BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha : Portál 2001, ISBN 80-7178-479-6.

BÉRARD, É. *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (LEVELx A1/A2 du Cadre européen)*. Paris : Didier 2005.

BUTAŠOVÁ, A a kol.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*, ŠPÚ 2006, ISBN 80-89225-04-07, (vsunuté kapitoly v publikácii: 1.1, s. 12 – 35), publikovanie čiastkových výstupov v rámci projektu ESF *Prehľadovanie efektívnosti vyučovania cudzích jazykov v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ*

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Kontinuita vo vzdelávaní v cudzích jazykoch pri prechode zo základnej na strednú školu, *Pedagogická revue*, 57, 2005, 2, s. 139-161.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Úroveň niektorých cudzojazyčných kompetencií žiakov 9. ročníka základných škôl, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 2, s. 156-176.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Zloženie vyučujúcich a klíma vyučovania cudzích jazykov, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 3, s. 292-311.

Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Evaluer. Paris: Didier 2001.

COMMISSION EUROPÉENNE, 2002. *Compétences clés*. Eurydice.

CONSEIL DE L'EUROPE, 1997. *Key competencies for Europe*. Report of the Symposium in Berne 27-30 March 1996. Strasbourg.

GOULLIER, F. *Cadre européen commun et Portfolios*. Paris : Didier 2005.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (Franko, Š: slovenský preklad). Bratislava : ŠPÚ 2006.

TANDLICOVÁ, Eva et al. *Glosár odborných anglicko-francúzsko-nemecko-slovenských termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava : ŠPÚ 2002.

Učebné plány pre 1. až 9. ročník základných škôl. Bratislava : MŠ SR 2003.

ÚIPŠ. *Jednorazové zisťovanie kvalifikovanosti učiteľov*. Bratislava : Ústav informácií a prognóz školstva 2001.

Výhláška o ukončovaní štúdia v stredných školách. Bratislava : MŠ SR 2006.

Vzdelávací štandard z cudzích jazykov pre 5.-9. ročník základnej školy. Bratislava : MŠ SR 2002.